

MILJØRAPPORT

Miljøvurdering af
lokalplan 1220 og
kommuneplantillæg 8
for boligformål

LE34

VISER VEJEN

Projekt: Miljøvurdering af lokalplan 1220 og kommuneplantillæg 8 for boligformål

Dokument: Miljørapport

Udarbejdet af: LE34

Kvalitetssikring: KKT, KRV

Projektnummer: 2600703

Version: 3.0

Dato: 10.06.2026

LE34
VISER VEJEN

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Læsevejledning	1
2. Ikke teknisk-resumé	2
2.1 Baggrund og proces	2
2.2 Afgrænsning og metode	2
2.3 Plangrundlag	2
2.4 Miljøvurdering	2
3. Baggrund og proces	9
3.1 Miljøvurdering af planforslagene	9
3.2 Proces	9
4. Beskrivelse af plangrundlag	11
4.1 Eksisterende forhold	11
4.2 Fremtidige forhold	12
4.3 Kommuneplantillæg nummer 8	13
4.4 Lokaplan 1220 – Formål og indhold	14
5. Forbindelse til anden planlægning	16
5.1 Statslige planer	16
5.2 Regionale planer	17
5.3 Kommunale planer	17
6. Miljøvurderingens indhold og metode	23
6.1 Afgrænsning af miljøemner	23
6.2 Miljøvurderingsmetode	23
6.3 Plantilpasninger og afværgetiltag	24
6.4 Alternativer og referencescenarie	25
7. Menneskers sundhed	26
7.1 Støj	26
8. Biologisk mangfoldighed	43
8.1 Bilag IV-arter	43
9. Kumulative påvirkninger	60
10. Eventuelle usikkerheder og mangler	61
10.1 Menneskers sundhed	61
10.2 Biologisk mangfoldighed	61
11. Referencer	63
12. Bilagsoversigt	65

1. LÆSEVEJLEDNING

Rapporten er bygget op således, at der i kapitel 2 og 3 er et ikke-teknisk resumé og efterfølgende en kort indledning, hvor sidstnævnte beskriver baggrunden for og processen omkring tilpasning og behandling af plangrundlaget. Kapitel 4 er en opsummering af plangrundlaget, som behandles i miljørapporten. Kapitel 5 indeholder en beskrivelse af, hvordan plangrundlaget forholder sig til anden planlægning. I kapitlet behandles relevant planlægning, som er opdelt i statslig, regional og kommunal planlægning. Til hver af den anden planlægning er en vurdering af, om plangrundlaget er i overensstemmelse hermed.

Metoden til vurdering af miljøpåvirkninger og den lovgivningsmæssige baggrund fremgår af kapitel 6, hvorefter hvert af de enkelte miljøemner behandles.

De udvalgte miljøemner og detaljeringsniveauet af dels datagrundlag og vurderinger følger Hedensted Kommunes afgrænsning. Miljøemnerne behandles med en ensartet og systematisk struktur i rapporten, som er i overensstemmelse med kravene i miljøvurderingsloven. I miljøkapitlerne behandles den relevante lovgivning knyttet til miljøemnerne. Som introduktion til hvert miljøemne beskrives og præsenteres de forhold, der jævnfør afgrænsningen skal undersøges i miljøvurderingen. Herefter følger metoden til behandling af det konkrete miljøemne, hvorefter den aktuelle miljøstatus beskrives. Hvis der er relevante miljømål, redegøres der for disse under det enkelte miljøemne i afsnittet om miljøstatus. Er der alternative forslag til plangrundlaget, vil disse beskrives under de relevante miljøemner. Efterfølgende vil der være en vurdering af potentielle påvirkninger af miljøemnet. Er der behov for afværgetiltag eller overvågning vil de herefter blive beskrevet, hvorefter der foretages en samlet vurdering af miljøpåvirkningerne efter implementering af eventuelle afværgetiltag.

Efter vurderingerne af påvirkningerne af de enkelte miljøemner findes en beskrivelse af eventuelle kumulative påvirkninger i kapitel 9.

Herefter følger en beskrivelse af eventuelle usikkerheder og mangler i kapitel 10.

Til sidst i rapporten findes en referenceliste, der henviser til kildehenvisningerne i rapporten. Eventuelle bilag fremgår af bilagsoversigten og er vedlagt miljørapporten.

2. IKKE TEKNISK-RESUMÉ

Dette ikke-tekniske resumé giver en kort konkluderende beskrivelse af planerne samt de forventede indvirkninger på miljøet som følge af disses gennemførelse. Beskrivelsen er i et ikke-teknisk og let forståeligt sprog, som bidrager til lettere at forstå planerne samt disses konsekvenser for omgivelserne og miljøet.

2.1 BAGGRUND OG PROCES

Hedensted Kommune har modtaget en ansøgning om etablering af tæt-lave boliger ved Valencievej i Hedensted. Planområdet omfatter et areal på cirka 1,3 hektar og er beliggende i den nordlige del af Hedensted by. Planområdet er i dag omfattet af Lokalplan 128, som blev vedtaget den 6. juni 2000. Lokalplan 128 udlægger området til offentlige formål og fritidsformål. Der skal derfor udarbejdes kommuneplantillæg og lokalplan for at imødekomme muligheden for etablering af tæt-lave boliger i området.

2.2 AFGRÆNSNING OG METODE

Miljøvurderingens indhold er afgrænset til, at følgende miljøemner skal behandles: menneskers sundhed (støj) og biologisk mangfoldighed (beskyttede dyrearter, såkaldte bilag IV-arter).

2.3 PLANGRUNDLAG

Planområdet ønskes anvendt til boligformål i form af en tæt-lav bebyggelse med rækkehuse i forskellige størrelser. Der påtænkes en bebyggelse med cirka 34 boliger. Boligerne ønskes opført i ét plan, som sikres adgang via stier til én intern boligvej med tilhørende parkeringspladser. Adgangen til den nye bebyggelse skal etableres fra Lunavej cirka midt på grunden. Langs områdets vestlige kant bibeholdes den eksisterende, offentlige skolesti, som forbinder området omkring Stjernevejsskolen i nord med Valencievej mod syd. I områdets sydlige og vestlige arealer etableres opholds- og legearealer. Inden for området skal der etableres anlæg til håndtering af regnvand.

Kommuneplantillæg nummer 8 ledsager Lokalplan 1220 for tæt-lav boliger ved Valencievej i Hedensted. Der udlægges en ny boligramme 5.B.70, som erstatter den eksisterende del af den offentlige ramme 5.O.06 – Offentligt område i Hedensted Vest, for området. Formålet med lokalplanen er at give mulighed for opførelse af boliger samt areal til vej og sti, grønne fælles fri- og opholdsarealer, samt anlæg til håndtering af regnvand. Lokalplanen skal give mulighed for at opføre en tæt-lav boligbebyggelse i form af rækkehuse i ét plan.

2.4 MILJØVURDERING

For hvert miljøemne foretages der en vurdering af, hvorvidt påvirkningerne vurderes at være væsentlige, moderate eller ubetydelige/begrænsede.

2.4.1. Menneskers sundhed – Støj

Der er foretaget en vurdering af støjpåvirkningen fra eksisterende virksomheder, trafikstøj samt støj fra boldbaner og skydebaner.

Der er beregnet og vurderet på støj fra de nærliggende virksomheder, som er beliggende øst for planområdet. Støjberegningerne viser, at støjgrænserne ikke overholdes for de enkelte virksomheder. Der er derfor foreslået indarbejdelse af en støjskærm, hvortil beregningerne viser, at støjgrænseværdierne for de enkelte virksomheder overholdes. Det vurderes samlet set, at påvirkningen er **begrænset**. Miljøstyrelsens støjgrænseværdier for åben og lav boligbebyggelse er overholdt i planområdet uden, at virksomhedernes støjvilkår er ændret.

For trafikstøj er der beregnet konturkort og facadeniveauer for vejtrafikken. Miljøstyrelsens krav om maksimalt 58 decibel L_{den} vejstøjniveau er overholdt på alle facader og på alle opholdsarealer. Miljøstyrelsens krav er overholdt på hele det udlagte område ved at holde en afstand på 2 meter fra skel mod Valencievej. Der indtegnes en bygge-linje på 2 meter mod Valencievej i lokalplanen i overensstemmelse med dette. Det vurderes, at påvirkningen vil være **begrænset** ved indarbejdelse af afværgetiltag.

For boldbaner er der ligeledes beregnet støjkonturkort og facadeniveauer. Der er ikke specifikke grænseværdier for denne type støj, men der indskrives et afstandskrav på 50 meter samt krav om et støjhegn ved terrasserne på minimum 160 centimeter. Derudover skal der sikres mulighed for at indarbejde støjreducerende foranstaltninger i facaden, eksempelvis lydisolerende vinduer, hvis det viser sig nødvendigt. Ved indarbejdelse af disse foranstaltninger vurderes påvirkningen at være **begrænset**.

Der er vurderet på støj fra skydebanerne beliggende Remmerlundsvej 33 og 37A. Der vurderes ikke at være en væsentlig støjpåvirkning fra skydebanerne, da støjpåvirkningen i beregningspunkterne beliggende tættere på skydebanen, er overholdt, og niveauet i planområdet dermed vurderes at være lavere. Det vurderes således, at støjgrænseværdierne vil overholdes i planområdet. Det vurderes samlet set, at påvirkningen er **begrænset**.

2.4.2. Biologisk mangfoldighed – Bilag IV-arter

Det vurderes samlet set, at der vil ske en **ubetydelig** påvirkning af flagermus ved fældning af træer inden for planområdet, da der ikke blev fundet relevante hulheder eller skader med potentiale for rastesteder for flagermus. Bevoksningerne formodes dog at have mindre betydning som jagtområde for lokalt rastende flagermus.

Ved besigtigelsen af de mindre bygninger blev der ikke fundet strukturer, som er anvendelige for flagermus, hvorfor det vurderes, at der sker en **ubetydelig** påvirkning ved nedrivning af de mindre bygninger. Der vurderes ikke at ske en påvirkning på flagermus og deres yngle- og rasteområder.

Ved den store bygning blev der konstateret flere potentielle strukturer, såsom sprækker og hulrum i tagkonstruktionen og murværket, som kan udgøre egnede raste- eller ynglesteder for flagermus. I sommeren 2025 blev der derfor foretaget lytninger ud fra dele af bygningen, der vurderes at have egnede strukturer. Der blev registreret fire arter af flagermus i området: dværgflagermus, pipistrelflagermus, brunflagermus samt enten sydflagermus eller skimmelflagermus, som ikke kunne artsbestemmes med sikkerhed. Der blev ikke direkte dokumenteret rasteaktivitet i selve bygningen. Observationerne tyder på, at dværgflagermus og/eller pipistrelflagermus kan benytte gavlens beklædning som rastested, da de udviste tydelig bevidsthed om de mulige rastepladser. Der er fundet tegn på rast både i juli og august, selvom den første kontakt med flagermusene skete sent, peger observationerne samlet set på, at arten har et fast tilhørsforhold til området. Antalsmæssigt vurderes der at være tale om ganske få individer, og forekomst af ynglekolonier kan udelukkes. Det vurderes, at bygningsdele sandsynligvis benyttes som mellemkvarter for en eller få flagermus, samt at dette kan fungere som parringskvarter.

Med etablering af midlertidige flagermuskasser, skånsom nedrivning med biologisk tilsyn samt integration af permanente rastemuligheder i det nye byggeri vurderes planerne at kunne gennemføres uden konflikt med habitatdirektivets bestemmelser. Afværgestrategien vil dermed sikre, at individer ikke skades under nedrivning, der stilles alternative opholdssteder til rådighed, og områdets funktion for flagermus opretholdes på et niveau svarende til eller bedre end det nuværende. Med baggrund i dette vurderes det, at der vil ske en **begrænset** påvirkning på flagermus ved etablering af de nævnte afværgetiltag.

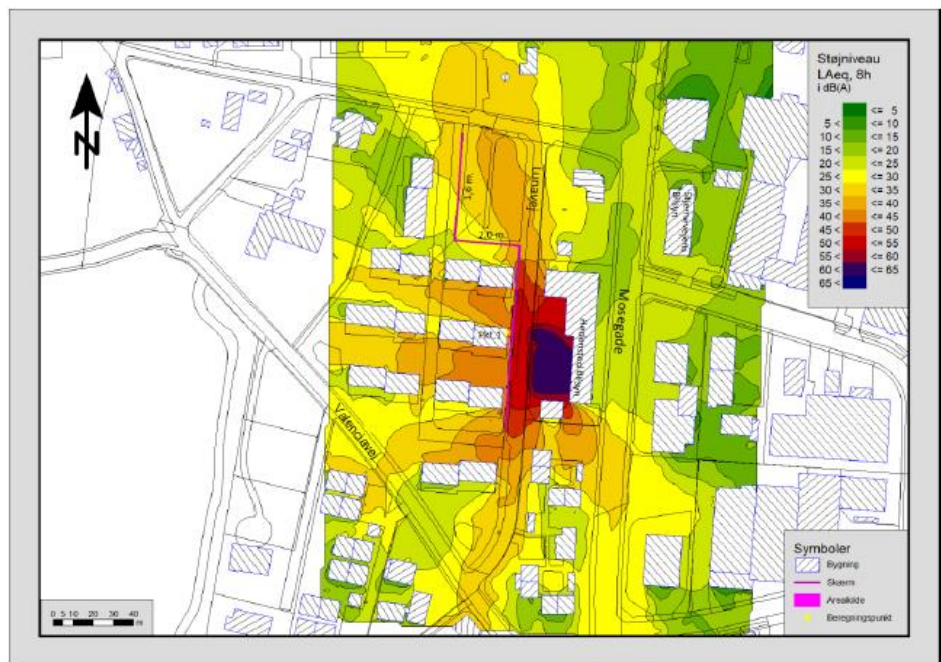
Planområdets funktion for flagermus vurderes at være lokal og begrænset. Ændringer eller fjernelse af eksisterende strukturer forventes ikke at påvirke den økologiske funktionalitet for flagermus på landskabsniveau. På den baggrund vurderes der at ske en **begrænset** påvirkning på flagermus inden for og i nærheden af planområdet.

2.4.3. Afværgetiltag og overvågning

Menneskers sundhed – Støj

For at sikre overholdelse af støjgrænseværdierne for virksomhedsstøj skal der i planområdets skel mod øst placeres en skærm med følgende egenskaber:

- Skærmen skal være 2,0 meter høj, dog kun 1,6 meter høj på det nordligste stykke, se Figur 2-1.
- Skærmen skal være tæt.
- Skærmen skal have en fladevægt på mindst 10 kilogram per kvadratmeter.

Figur 2-1 Placering af støjskærm med forskellige højder.

Miljøstyrelsens krav til trafikstøj er overholdt på hele det udlagte område ved at holde en afstand på 2 meter fra skel mod Valenciavej. Der indtegnes en byggelinje på 2 meter mod Valenciavej i lokalplanen i overensstemmelse med dette.

Der skal for støjpåvirkning fra boldbanerne indskrives følgende bestemmelser for at sikre et godt støjmiljø ved boligerne:

- Det skal sikres, at boliger er mindst 50 meter fra nærmeste boldbane.
- Der skal monteres et tæt hegn med en fladevægt på mindst 10 kilogram per kvadratmeter ved terrasser ved facader med mere end 45 decibel. Dette hegn bør være mindst 160 centimeter højt.

Som betingelse for ibrugtagning for lokalplanen skal det kunne dokumenteres, at Miljøstyrelsens støjgrænseværdier kan overholdes inden for planområdet.

Biologisk mangfoldighed – Bilag IV-arter

Sikring af levestedsbeskyttelsen

Bygningen med de nuværende rastesteder skal nedrives før, der kan bygges nyt på grunden. For at sikre vedvarende opretholdelse af rastestedernes funktion faseledes etableringen af erstatningsrastesteder tilsvarende. Dermed etableres der inden påbegyndt nedrivning midlertidige rastesteder, der sikrer, at flagermusene fortsat har adgang til egnede rastesteder i området. Som en langsigtet løsning indarbejdes permanente rastemuligheder i det kommende byggeri. Afværgetiltagene dimensioneres efter de nuværende rastemuligheder således, at der som minimum bliver tale om en 1:1 erstatning. Som en forsigtighedsforanstaltning etableres i praksis flere rastemuligheder, end det er dokumenteret, at flagermusene har benyttet. Dette giver den samme fleksibilitet, som flagermusene har i dag, ved adgang til forskellige dele af tagkonstruktionen. Der etableres i alt to midlertidige rastemuligheder i flagermuskasser og permanente rastemuligheder på bygninger, som er nærmere uddybet nedenfor.

Midlertidige tiltag før nedrivning

Forud for nedrivning af bygningerne skal der opsættes minimum to flagermuskasser, som kan fungere som midlertidige rastesteder for de individer, der måtte benytte bygningen:

- Kasserne skal være egnede til spalterastende arter som dværgflagermus og pipistrelflagermus. Det kan eksempelvis være flagermuskasser af typen Schwegler 1FF.
- De placeres i et roligt hjørne af grunden, hvor der ikke vil forekomme arbejdsbelysning under anlægsfasen. Stedet skal i anlægsperioden afmærkes, således det ikke bliver inddraget i arbejdsområdet.
- Placeringen skal være 3-5 meter eller mere over terræn og gerne i nærheden af eksisterende træer eller strukturer, som flagermusene allerede benytter til fouragering.
- Kasserne opsættes minimum 6 måneder før, nedrivning påbegyndes, således flagermusene har mulighed for at opdage og tage dem i brug. De 6 måneder skal omfatte en sommerperiode, hvor flagermusene er aktive.
- Kasserne kan nedtages minimum 6 måneder efter afslutningen af anlægsarbejdet og etableringen af de permanente erstatningsrastesteder, således flagermusene har haft tilstrækkelig tid til at opdage og tage disse i brug. Alternativt kan kasserne, hvis det ønskes, bevares og opsættes på en af facaderne af det nye byggeri for yderligere at understøtte områdets økologiske funktionalitet. Det skal ved nedtagningen sikres, at rastende flagermus ikke forstyrres.

Da arternes krav til denne type mellemkvarterer er beskedne, vurderes flagermuskasser at være en egnet midlertidig løsning i dette tilfælde.

Tidsplaner

Af hensyn til individbeskyttelsen bør nedrivning af bygningsdele med potentielle rastesteder planlægges uden for de mest følsomme perioder for flagermus. Arbejdet bør så vidt muligt påbegyndes i perioderne fra april til primo juni eller fra sidst i august til oktober, hvor risikoen for at forstyrre rastende individer er mindst. Denne tidsbinding udelukker ikke, at der kan være rastende flagermus, der skal tages hensyn til. I de angivne perioder jager rastende flagermus på egnede nætter. Derfor er det muligt at monitere forekomsten samt tilrettelægge arbejdet således, at forstyrrelse og risiko for skade på individer kan undgås. Selvom der ikke er påvist ynglekoloni i bygningen, bør nedrivning i sommerperioden fra juni til august undgås, da flagermus fortsat kan benytte de eksisterende strukturer som midlertidige rastesteder i denne periode.

Fremgangsmåde ved nedrivning

Der er registreret adfærd, hvor flagermus kortvarigt har opholdt sig i gavlens beklædning, hvorfor nedrivningen skal ske med forsigtighed. Der er to mulige strategier: udslusning og skånsom nedrivning, som beskrives nedenfor.

1. Udslusning

- Det skal forud for arbejdets påbegyndelse monitoreres, om der er aktuell rasteforekomst af flagermus. Dette gøres ved observation i udflyvningsperioden om aftenen. Vejrforholdene skal være gunstige for flagermusaktivitet.
- I bekræftende tilfælde opsættes flagermusluse ved alle potentielle ud- og indflyvningssteder. Hvis det ikke er muligt at blokere alle indgange til bygningens konstruktion, kan udslusning ikke benyttes. Der udføres et kontrolbesøg en efterfølgende aften for at sikre, at flagermusene ikke har fundet en overset vej ind i bygningen.
- Udslusning foretages over 5-7 nætter med egnede vejrforhold til flagermusaktivitet. Derefter kan nedrivningen foretages uden yderligere hensyntagen til flagermus. Det skal dog sikres, at der ikke undervejs i nedrivningsprocessen åbnes for ny adgang til rastemuligheder, eksempelvis ved at fjerne taget over kort tid.

2. Skånsom nedrivning

- Nedrivning af tagudhæng og gavlbeklædning foretages under biologisk tilsyn.
- Nedtagning af materialer skal ske gradvist, således eventuelle flagermus kan nå at forlade strukturerne.
- Hvis der konstateres flagermus, skal arbejdet standses midlertidigt, og dyrene gives mulighed for at forlade stedet.
- Der må ikke foretages aktiviteter, som medfører risiko for at inde-spærre dyr i konstruktioner.

Begge disse fremgangsmåder sikrer overholdelse af forbuddet mod drab og forstyrrelse af individer.

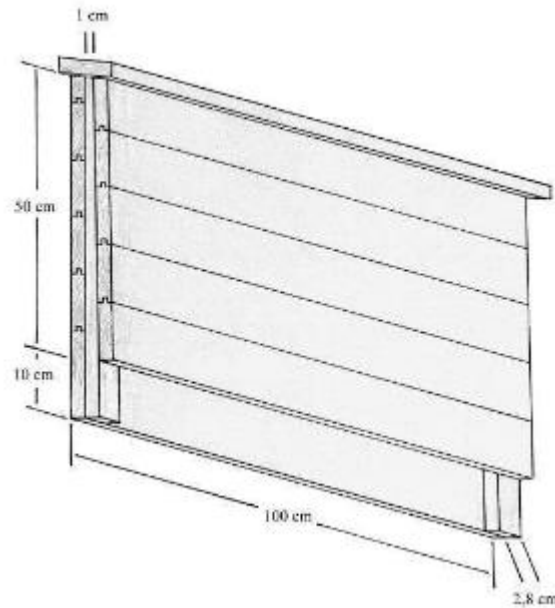
Permanente erstatningsløsninger i ny bebyggelse

For at sikre fortsatte rastemuligheder i området skal der indarbejdes permanente løsninger i det nye byggeri, se principskitse af dette på Figur 2-2:

- Der etableres pladekonstruktioner på minimum to af de nye bygningers gavle.
- Konstruktionerne skal efterligne de eksisterende sprækker under vindbrædderne og fungere som spalteformede rastesteder.
- Indgange skal være smalle, ubelyste og placeret, således flagermus kan lande og kravle ind. Dette skal sikres i forbindelse med planlægning af udebelysningen.
- Der anvendes råtv træ, eller plankerne overfladebearbejdes, således de er ru og lette for flagermusene at holde sig fast på.
- Konstruktionerne skal være vedligeholdelsesfri og integreret i bygningens facade.
- Der anvendes vejrbestandige materialer, eller der foretages overfladebehandling for at sikre holdbarheden. Der skal bruges midler, der ikke er giftige for flagermus. Materialevalg beskrives yderligere i nedenstående afsnit.
- Konstruktionen placeres 3-5 meter eller mere over terræn.
- For at forebygge konflikter med beboerne anbefales desuden, at de permanente flagermusrastesteder ikke placeres direkte over vinduer eller døre.

For at sikre funktionen anbefales det, at flagermusfaglig ekspertise bliver inddraget i design og opsætning af rastesteds-konstruktionerne. Disse løsninger vurderes at kunne

erstatte de nuværende potentielle rastestrukturer og samtidig tilbyde bedre og mere stabile rastemuligheder.

Figur 2-2 Principtegning af permanent rastested til dværgflagermus og arter med tilsvarende krav til rastestedet.

Uddybende om materialevalg

Ved etablering af de permanente erstatningsrastesteder skal der tages højde for, at nybyggede strukturer generelt har en lavere sandsynlighed for at blive taget i brug af flagermus end eksisterende, kendte materialer. I det omfang det er praktisk muligt, kan det være en fordel at genanvende dele af det oprindelige træværk fra den eksisterende bygning i de nye konstruktioner. Dette bevarer kendte lugte og overflader, som kan øge sandsynligheden for de tager de nye rastesteder i brug.

Ved anvendelse af nye materialer må der ikke benyttes træbeskyttelsesmidler eller overfladebehandlinger, der afgiver kraftig lugt eller indeholder stoffer, som kan være skadelige for små pattedyr. Der bør anvendes dokumenteret egnede og "flagermusvenlige" produkter. Træoverflader skal være ru, således flagermusene kan fastholde sig, og konstruktionerne skal udformes som smalle spalter i overensstemmelse med gældende "best practice" for spalterastende arter.

De nye pladekonstruktioner på bygningernes yderside skal udformes, således de giver egnede forhold uden gennemtræk og uden direkte lysindfald. Indgangsåbninger skal være smalle, ubelyste og udformet, således flagermusene kan lande og kravle ind. Placeringen bør ske højt på facaderne og gerne i tilknytning til bygningsdele, der giver læ og rolige forhold.

Det skal sikres, at anvendte materialer herunder eventuelle bagvedliggende plader, isolering eller beklædning, som flagermusene kan komme i kontakt med, ikke har løse fibre eller strukturer, som flagermus kan hænge fast i. Konstruktionerne skal være robuste og vedligeholdelsesfri, således de kan fungere som stabile rastesteder over tid.

Lys og forstyrrelse

Flagermus er følsomme over for lys, hvorfor det skal derfor sikres, at både midlertidige og permanente rastesteder ikke udsættes for direkte belysning. Flagermuskasser må

ikke oplyses af arbejdslys i anlægsfasen, og de nye pladekonstruktioner bør ikke placeres i områder med permanent facadebelysning. Eventuel udendørs belysning i området bør desuden være retningsbestemt og afskærmet, således lysudbredelsen minimeres og ikke påvirker flagermusenes adgang til og anvendelse af rastestederne.

3. BAGGRUND OG PROCES

Hedensted Kommune har modtaget en ansøgning om etablering af tæt-lave boliger ved Valenciavej i Hedensted. Planområdet omfatter et areal på cirka 1,3 hektar og er beliggende i den nordlige del af Hedensted by. Planområdet er i dag omfattet af Lokalplan 128, som blev vedtaget den 6. juni 2000. Lokalplan 128 udlægger området til offentlige formål og fritidsformål. Der skal derfor udarbejdes et kommuneplantillæg og en lokalplan for at imødekomme muligheden for etablering af tæt-lave boliger i området.

3.1 MILJØVURDERING AF PLANFORSLAGENE

Planforslagene er omfattet af miljøvurderingslovens § 8, stykke 1, nummer 1, da lokalplanen sammen med kommuneplantillægget fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til et projekt, der er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10b, der omfatter anlægsarbejder i byzone.

Samtidigt vurderes, at der ikke er tale om et mindre område på lokalt plan, samt at planforslaget ikke er at betragte som en mindre ændring af eksisterende plangrundlag. Derfor er der udarbejdet en miljøvurdering af planforslaget i overensstemmelse med miljøvurderingslovens regler.

Når myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer, skal myndigheden jævnfør § 12 udarbejde en miljørapport, der på grundlag af de oplysninger, som er nævnt i bilag 4, vurderer den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet.

3.2 PROCES

Processen er startet med, at Kommunalbestyrelsen i Hedensted Kommune den 27. november 2024 besluttede at igangsætte planlægningen til boligformål.

Miljøvurderingsprocessen, inklusiv udarbejdelse af plangrundlaget, er illustreret herunder på Figur 3-1. Forud for processen har Hedensted Kommune vurderet, om plangrundlaget er omfattet af miljøvurderingsloven.

Næste trin i processen er fastlæggelse af afgrænsningen, der er nærmere beskrevet i afsnit 6.1. Her fremgår også indkomne bemærkninger til miljøvurderingsprocessen. Afgrænsningen er foretaget i et afgrænsningsnotat, som kommunen fastlægger på baggrund af høringsfasen.

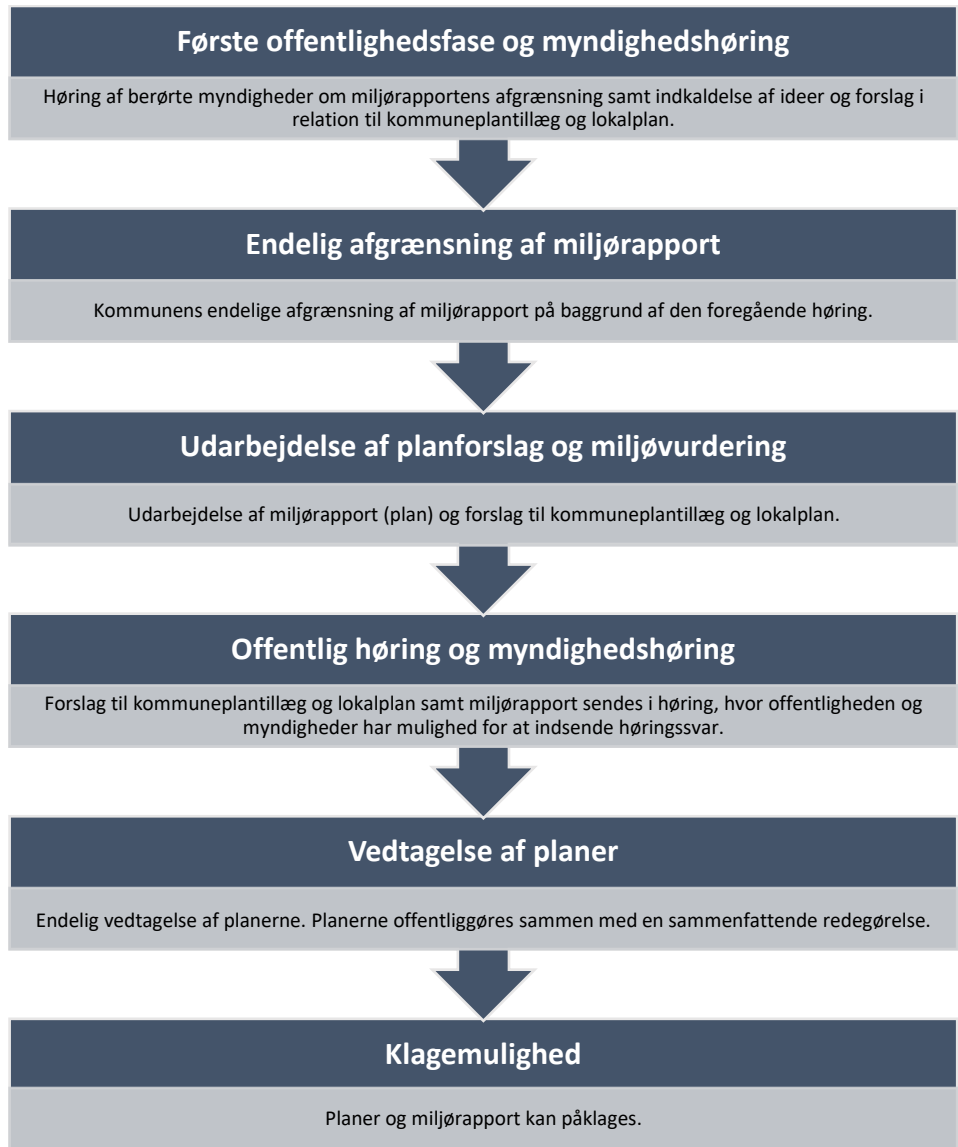
Udarbejdelse af forslag til planforslag sker sideløbende med udarbejdelse af miljørapporten.

Efter udarbejdelsen godkendes planforslag og miljøvurdering politisk i Kommunalbestyrelsen.

Herefter sendes dokumenterne i høring ved offentligheden og berørte myndigheder, i henhold til miljøvurderingslovens § 32, stykke 3 og planlovens § 24. Formålet med den offentlige høring er, at offentligheden og berørte myndigheder får mulighed for at udtale sig om planlægningen.

Efter den offentlige høring udarbejder myndigheden en sammenfattende redegørelse for planlægningen i henhold til miljøvurderingslovens § 13, stykke 2. I redegørelsen behandles høringssvar, og der redegøres for, hvordan miljøhensyn er indarbejdet i planerne.

Tilrettet planforslag og sammenfattende redegørelse skal politisk behandles, hvorved det besluttet, om planerne skal endeligt vedtages. Samtidig tages stilling til eventuelle krav om overvågning af planlægningens miljømæssige konsekvenser, et såkaldt overvågningsprogram. Den endeligt vedtagne plan, miljørapporten, den sammenfattende redegørelse samt klageretler og frist herfor, offentliggøres dernæst og fremsendes til de berørte myndigheder jævnfør miljøvurderingslovens § 34 for miljøvurdering af planer.

Figur 3-1 Proces for plangrundlaget og miljøvurdering af planer.

4. BESKRIVELSE AF PLANGRUNDLAG

Plangrundlaget udgøres af Kommuneplantillæg nummer 8 og Lokalplan 1220 Tæt-lav boliger ved Valenciavej i Hedensted.

4.1 EKSISTERENDE FORHOLD

Planområdet omfatter et areal på cirka 1,3 hektar og består af matrikelnummer 15g, 16h og 16n, Remmerslund By, Hedensted, samt den del af 7000i, Remmerslund By, Hedensted, som udgør en cykelsti langs lokalplanområdets vestlige kant, se Figur 4-1. Området er beliggende i den nordlige del af Hedensted by. Planområdet er nabo til Stjernevejskolen, som er beliggende nord for Lunavej, og ligger under en kilometer til Hedensted midtby, togstation og idrætsanlæg.

Signatur

 Planafgrænsning

Figur 4-1 Planområdets afgrænsning.

Planområdet er afgrænset af Årupvej mod nord, Lunavej mod øst og Valenciavej mod syd, samt af boliger mod vest. Planområdet er i dag omfattet af Lokalplan 128, som blev vedtaget den 6. juni 2000. Lokalplan 128 udlægger området til offentlige formål og fritidsformål.

Terrænet i planområdet er tilnærmelsesvist fladt med en svag hældning, faldende fra nord i kote 68 til syd i kote 66, og med enkelte forhøjninger i op til cirka kote 70.

Området fremstår i dag bebygget og anvendes til offentlige formål i form af institutions- og fritidsformål. Den eksisterende bebyggelse omfatter to sammenhængende bygninger med sadeltag, beliggende i områdets sydligøstlige hjørne, samt fire udehuse og en pavillon. Derudover findes der tekniske anlæg i form af to tanke og kloakanlæg samt en legeplads.

Ud over den eksisterende bebyggelse fremstår området hovedsageligt græsbeklædt og grønt med flere store træer samt med mindre træer og buske. I den nordlige del af området er der en mindre fodboldbane, som afgrænses af en L-formet jordvold, syd-vest for fodboldbanen, samt af hegn mod parkeringspladsen mod øst og langs cykelstien mod vest. Legepladsen er omkranset af trådhegn, som flere steder flankeres af buske eller træer.

Vejbetjening til området sker i dag fra Valenciavej og Lunavej.

4.2 FREMTIDIGE FORHOLD

Planområdet ønskes anvendt til boligformål i form af en tæt-lav bebyggelse med rækkehuse i forskellige størrelser, se Figur 4-2. Der påtænkes en bebyggelse med cirka 34 boliger på i alt cirka 2.780 kvadratmeter. Boligerne ønskes opført i ét plan, som sikres adgang via stier til én intern boligvej med tilhørende parkeringspladser.

Boligerne indrettes i tre forskellige størrelser med henblik på at få differenceret sammensætningen af beboere i området. Alle boliger skal etableres med en stor, privat syd- eller vestvendt have. Til bebyggelsen etableres fælles parkering, med 1,5 parkeringsplads per bolig, langs den interne vej. Derudover skal der være mulighed for cykel-parkering ved indgangen til boligerne.

Adgangen til den nye bebyggelse etableres fra Lunavej cirka midt på grunden. Den interne vej ønskes etableret, således renovation, beredskab og mindre flyttebiler kan komme rundt. Hermed etableres en intern vej, som ikke opfordrer til høje hastigheder, men til sikkerhed og tryghed for beboerne. Den interne vej afsluttes med en vendeplads mod nord. Renovation etableres som en fællesløsning ud til Lunavej.

Langs områdets vestlige kant bibeholdes den eksisterende, offentlige skolesti, som forbinder området omkring Stjernevejskolen i nord med Valenciavej mod syd.

I områdets sydlige og vestlige arealer etableres opholds- og legearealer. Inden for området skal der etableres anlæg til håndtering af regnvand, som opstaves og nedsives. Regnvand skal således håndteres internt på grunden.

Fællesarealer for de kommende beboere etableres primært med græs med klynger af træer og høje græsser. Dette kombineres med biogræsser i forbindelse med de nye LAR-anlæg, Lokal Afledning af Regnvand, i området. LAR-anlæggene vil, i regnfulde perioder, være fyldt med vand og i tørre perioder ændre udseende til et grønt område.

Figur 4-2 Illustrationsplan.

4.3 KOMMUNEPLANTILLÆG NUMMER 8

Kommuneplantillæg nummer 8 ledersager Lokalplan 1220 for tæt-lav boliger ved Valenciavej i Hedensted. Der udlægges en ny boligramme 5.B.70, som erstatter den eksisterende del af den offentlige ramme 5.O.06 – Offentligt område i Hedensted Vest, for området, som udgør matrikelnummer 15g, 16h, 16n, og en del af 7000i, Remmerslund By, Hedensted, se Figur 4-3.

Rammebestemmelserne ændrer anvendelse fra offentlige formål til boligformål. Derudover ændres den maksimale højde og etageantal på ny bebyggelse fra henholdsvis 15 meter og 4 etager til 8,5 meter og 2 etager.

Figur 4-3 Eksisterende kommuneplanrammer og rammeområdets afgrænsning.

4.4 LOKAPLAN 1220 – FORMÅL OG INDHOLD

Formålet med lokalplanen er at give mulighed for opførelse af boliger samt areal til vej og sti, grønne fælles fri- og opholdsarealer, samt anlæg til håndtering af regnvand. Lokalplanen skal give mulighed for at opføre en tæt-lav boligbebyggelse i form af rækkehuse i ét plan. Det er planens intentioner, at den eksisterende beplantning med blandt andet høje træer skal fastholdes i videst muligt omfang, af hensyn til dyrelivet herunder bilag-IV-arter i form af flagermus.

Lokalplanforslaget indeholder bestemmelser om bebyggelsens omfang, placering og ydre fremtræden samt om veje, stier og ubebyggede arealer.

Sammen med lokalplanen og kommuneplantillægget skal der udarbejdes en vandhåndteringsplan for det nye lokalplanområde.

Den eksisterende lokalplan 128 aflyses af Lokalplan 1220 for det område, hvor de to planer er sammenfaldende, se Figur 4-4.

Området er beliggende i byzone og forbliver i byzone ved lokalplanens endelige vedtagelse.

Figur 4-4 Eksisterende lokalplaner og planområdets afgrænsning.

5. FORBINDELSE TIL ANDEN PLANLÆGNING

Jævnfør miljøvurderingsloven skal miljøvurderingen indeholde en beskrivelse af planernes forbindelse med andre relevante planer for at afdække, hvorvidt der kan være synergi eller kumulative effekter planerne imellem. Relevante eksisterende planer gælder for hele eller dele af planområdet. Nedenfor gennemgås de planer, hvor formål, hensyn eller bestemmelser kan have betydning for vurderingerne af de emner, som behandles i miljørapporten. Der henvises desuden til lokalplanens redegørelse om forholdet til anden planlægning.

5.1 STATSLIGE PLANER

5.1.1. Vandområdeplaner

Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø i kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv /1/, der er implementeret i lov om vandplanlægning /2/.

Vandområdeplanerne fastsætter målsætninger for Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i planperioden. For Hedensted Kommune gælder Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn. /3/

Jævnfør indsatsbekendtgørelsens § 8, stykke 1 /4/ skal kommunalbestyrelsen ved administration af lovgivningen forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, ikke forhindres /5/.

Det fremgår, at overfladevand skal nedsive internt på grunden, og der således ikke sker udledning af overfladevand. Da der ikke sker udledning, vurderes det at planforslagene ikke vil påvirke vandområdeplanerne.

5.1.2. Natura 2000 planer 2022-2027 og Bilag IV arter

Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er et netværk af de mest værdifulde naturområder i hele EU. Udpegningen af områderne har til formål at beskytte bestemte naturtyper og arter af dyr og planter i hele EU, som er sjældne eller truede jævnfør habitatbekendtgørelsen /6/. Ramsar-, habitat- og fuglebeskyttelsesområderne udgør tilsammen Natura 2000-områderne. De internationale naturbeskyttelsesområder skal sikres mod forurening, forringelser og forstyrrelser. For hvert Natura 2000-område er der i medfør af miljømålsloven /5/ udarbejdet en Natura 2000-plan, der indeholder langsigtede målsætninger for naturen i området og indsatser, der skal gennemføres i planperioden for at sikre fremgang i naturen /7/.

Inden vedtagelse af en plan eller meddelelse af tilladelse til et projekt i eller i nærheden af et Natura 2000-område, skal myndigheden foretage en vurdering af, om planen vil have en væsentlig påvirkning på Natura 2000-området jævnfør planhabitatbekendtgørelsen /6/. Kan det ikke udelukkes, at planen kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering, hvori der skal redegøres for, om planen direkte eller indirekte vil påvirke de arter og naturtyper, som findes på udpegningsgrundlaget.

Det nærmeste Natura 2000-område er N78 "Skove langs nordsiden af Vejle Fjord", som ligger cirka 6 km syd for planområdet. Natura 2000-området består af habitatområde H67 og fuglebeskyttelsesområde F45. Natura 2000-området er udpeget for at be-

skytte de store, sammenhængende skovområder og de tilknyttede lysåbne plantesamfund langs kysten. Planforslagene vil ikke medføre en negativ påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området grundet afstanden og den anvendelse, der planlægges for i planområdet. Grundet stor vandsalamanders korte vandringsafstand og spredningsevne vurderes realisering af planforslagene ikke at påvirke artens yngle- og rasteområder for Natura 2000-området. Ligeledes sker der ikke udledning af vand til nærliggende vandløb, hvorfor der ikke er hydrologisk forbindelse til Natura 2000-området. Samlet set vurderes det, at realisering af plangrundlagene er foreneligt med bevaringsmålsætningerne fastsat i Natura 2000-planen for det pågældende område.

Bilag IV-arter

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtiget til at beskytte. Det handler blandt andet om forbud mod ødelæggelse af yngle- og rasteområder og mod at forstyrre arterne.

Jævnfør planhabitatbekendtgørelsens § 7, stykke 2, /6/ kan et planforslag ikke vedtages, hvis gennemførsel af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Der er ikke registreret bilag IV-arter inden for planområdet. Nærmeste fund af stor vandsalamander er cirka 1,4 kilometer øst for planområdet og cirka 1,7 kilometer sydøst. Som nævnt oven for vurderes der ikke at ske en påvirkning af stor vandsalamander grundet artens korte vandringsafstand og spredningsevne.

Ligeledes er der registreret fund af grøn mosaikguldsmed cirka 2,3 kilometer nordøst for området. Odder er registreret cirka 2,5 kilometer nordøst for planområdet. Planområdet består af større bygninger i den sydøstlige del af området, og der findes forskellige beplantninger og legeplads inden for den øvrige del af området. Planområdet vurderes ikke at indeholde potentielle levesteder for hverken grøn mosaikguldsmed eller odder, hvorfor der ikke vurderes at ske en væsentlig påvirkning på disse arter.

Der er registreret flagermus cirka 1,4 kilometer øst for planområdet. Inden for planområdet findes eksisterende beplantninger og bygninger, som ønskes nedrevet. Påvirkningen af flagermus er undersøgt nærmere, se kapitel 8. Det fremgår heraf, at der vil være en begrænset påvirkning af flagermus ved etablering af afværgetiltag i form af to midlertidige rastemuligheder i flagermuskasser og permanente rastemuligheder på bygninger.

5.1.3. Landsplandirektiver

Planområdet er ikke omfattet af landsplandirektiver.

5.2 REGIONALE PLANER

Planområdet er ikke omfattet af regionale planer.

5.3 KOMMUNALE PLANER

5.3.1. Kommuneplan

Hedensted Kommuneplan har den 17. december 2025 vedtaget Kommuneplan 2025-2037, der består af de overordnede afsnit: lokalområder, retningslinjer og rammer. Afsnittet lokalområder udgør planens hovedstruktur og udstikker byrådets visioner, mål og handlinger for kommunens fysiske udvikling. Retningslinjerne beskriver, hvordan kommunen håndterer forskellige emner i sagsbehandlingen og fastsætter overordnede rammer for arealudpegninger i byerne og på landet. I de tilhørende redegørelser er retningslinjerne uddybet. Afsnittet rammer danner grundlag for arealanvendelsen og

udstikker de overordnede principper for lokalplanlægningen med fastsættelse af bestemmelser om hvad, og hvor meget, der må bygges. /8/

Hovedstruktur

Hedensted Kommunes hovedstruktur er inddelt efter 18 lokalområder, og hvert afsnit indeholder en langsigtet udviklingsretning for den fysiske udvikling af området, en beskrivelse af lokalområdets identitet, styrker og potentialer, samt en beskrivelse af de kulturhistoriske værdier i byerne. For Hedensted og Løsning Lokalområde er den overordnede vision, at byerne skal udgøre en vækstmotor for bosætning, erhverv samt kultur- og fritidsliv. Dette skal blandt andet sikres ved at gøre Hedensted attraktiv for tilflyttere og erhvervslivet. /9/

Retningslinjer

Det er vurderet, at nedenstående retningslinjer i Kommuneplan 2025-2037 er relevante for miljøvurdering af planforslagene.

Retningslinjerne 1.1 – Byudvikling og byzone

Planforslagene er omfattet af kommunens retningslinjer for byudvikling og byzone, og er beliggende i byzone. Formålet med retningslinjerne er at sikre, at inddragelse af arealer til byformål sker på baggrund af en helhedsorienteret og langsigtet planlægning, så hvert enkelt bys behov og potentialer tilgodeses. /10/

Følgende retningslinjer vurderes at være relevante /10/:

- 1.1.1 Byudvikling skal, som en altovervejende hovedregel, ske indefra og ud.
- 1.1.2 I de byer, hvor der er udarbejdet en udviklingsplan, skal planens anbefalinger tages i betragtning ved fremtidig planlægning og sagsbehandling.
- 1.1.3 Anlæg og arealer skal udformes, så eksisterende bymæssige og kultur-mæssige værdier så vidt muligt sikres. Der skal arbejdes for, at der tilføres nye bymæssige kvaliteter.
- 1.1.7 Der kan som hovedregel udøves liberalt erhverv i boligområder, hvis det indrettes i boligen, uden at det påvirker det omkringliggende miljø væsentlig.
- 1.1.8 Der skal i forbindelse med byggeri på en ejendom, vurderes behovet for opholdsarealer til det konkrete projekt. Der står i den konkrete kommuneplanramme, hvilken procentdel af etagearealet der skal udgøre opholdsarealerne til opførelse af boliger inden for centerområderne.
- 1.1.9 Ved lokalplanlægning for miljøfølsom anvendelse skal det sikres, at disse ikke er belastet af støj samt lugt, støv og anden luftforurening fra trafik, virksomheder, tekniske anlæg med videre over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier.

Eftersom Lokalplan 1220 følger princippet ”indefra og ud”, og arealet er beliggende i byzone vurderes det, at planforslaget er i overensstemmelse med den overordnede byudviklingsretning og derved med retningslinje 1.1.1.

Det fremgår af retningslinje 1.1.2, at i de byer, hvor der er udarbejdet en udviklingsplan, skal planens anbefalinger tages i betragtning i forbindelse med fremtidig planlægning og sagsbehandling. Der er udarbejdet en masterplan for Hedensted, se afsnit 5.3.3. Det vurderes, at plangrundlaget er i overensstemmelse med masterplanen, og derved med retningslinjen.

Planområdet anvendes i dag til offentlige formål og ændres med planforslagene til boligformål. Det vurderes, at realiseringen af planforslagene, vil være med til at tilføre nye bymæssige kvaliteter, så som grønne fællesarealer med rekreative regnvandsbassiner og stiforløb. Planforslagene vurderes således at være i overensstemmelse med retningslinje 1.1.3.

Planforslagene giver mulighed for etablering af boliger, hvor der som hovedregel kan udøves liberalt erhverv. Planforslagene vurderes således at være i overensstemmelse med retningslinje 1.1.7.

Planforslagene giver mulighed for etablering af boliger med tilhørende udendørs opholdsarealer. De udendørs opholdsarealer overholder kommuneplanrammens krav til opholdsarealer. Planforslagene vurderes derfor at være i overensstemmelse med retningslinje 1.1.8.

I henhold til retningslinje 1.1.9 skal det i forbindelse med lokalplanlægning for miljøfølsom anvendelse, herunder boliger, sikres, at disse ikke er belastet af støj samt lugt, støv og anden luftforurening fra trafik, virksomheder, tekniske anlæg og lignende over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Der vil ske en begrænset påvirkning af støj fra veje, virksomheder, boldbaner og skydebaner. Der er indarbejdet en støjskærm for at overholde støjgrænseværdierne fra virksomheder langs med Lunavej. Ligeledes skal der holdes en afstand på 2 meter fra skel mod Valencievej for at overholde støjgrænserne for vejstøj. Der indtegnes en byggelinje på 2 meter mod Valencievej i lokalplanen i overensstemmelse med dette.

I forhold til støj fra boldbanerne sikres der en afstand på mindst 50 meter fra nærmeste boldbane til boligerne, samt krav om et støjhegn ved terrasserne på minimum 160 centimeter. Derudover skal der sikres mulighed for at indarbejde støjreducerende foranstaltninger i facaden, eksempelvis lydisolerende vinduer, hvis det viser sig nødvendigt. Planforslagene er således i overensstemmelse med retningslinje 1.1.9. Vurderingen i forhold til støj er foretaget i kapitel 7.

Retningslinjerne – 6.1 Støj

Lokalplanområdet er jævnfør retningslinje 6.1 beliggende i den fælles planlægningszone for støj, der omfatter den samlede støjpåvirkning fra en række støjklender som trafik (overordnede veje, jernbaner og flyvepladser), erhverv (større erhvervsområder og støjende enkeltvirksomheder i landzone) og støjende fritidsaktiviteter (eksempelvis skydebaner og golfbaner). /11/

I planlægningszonerne for støj kræver en ændring af anvendelsen til støjfølsomme formål som eksempelvis boliger, en skærpet opmærksomhed på støjforholdene. Hele planlægningszonen er ikke nødvendigvis støjbelastet over de vejledende grænseværdier, men afstanden til anlæg, der kan være støjende, gør det nødvendigt med en detaljeret dokumentation for støjforholdene. /11/

Følgende retningslinjer vurderes at være relevant:

- 6.1.1 Støj skal så vidt muligt undgås eller dæmpes ved kilden. Hvor det ikke er muligt, skal de støjende anlæg, virksomheder eller aktiviteter placeres og drives, så de ikke generer omgivelserne.
- 6.1.2 Støjbelastede arealer må kun udlægges til støjfølsom anvendelse, hvis den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener.

Planområdet grænser mod øst op til et erhvervsområde, mod syd og vest op til boligområder samt mod nord op til et område med offentlige formål. Der findes flere større veje omkring planområdet, herunder Valencievej, Gesagervej og Mosegade. På Remerlundsvej 33 og 37A findes to skydebaner. Mod vest findes boldbaner.

Jernbanen ligger cirka 265 meter øst for planområdet. Der er i dag udlagt boliggrænser tættere på jernbanen og arbejdsarealer inden for interessezonen, end nærværende planlægning. Der vurderes derfor ikke at være en støjpåvirkning fra jernbanen.

Som vurderes nærmere i kapitel 7 og som nævnt ovenfor, vil der ske en begrænset påvirkning af støj fra veje, virksomheder, boldbaner og skydebaner. Der er indarbejdet en støjskærm for at overholde støjgrænseværdierne fra virksomheder langs med Lunavej. Ligeledes skal der holdes en afstand på 2 meter fra skel mod Valenciavej for at overholde støjgrænserne for vejstøj. Der indtegnes en byggelinje på 2 meter mod Valenciavej i lokalplanen i overensstemmelse med dette.

I forhold til støj fra boldbanerne sikres der en afstand på mindst 50 meter fra nærmeste boldbane til boligerne, samt krav om et støjhegn ved terrasserne på minimum 160 centimeter. Derudover skal der sikres mulighed for at indarbejde støjreducerende foranstaltninger i facaden, eksempelvis lydisolerede vinduer, hvis det viser sig nødvendigt.

Det vurderes, at planforslagene er i overensstemmelse med retningslinjerne.

Retningslinjerne – 8.1 Oversvømmelse og erosion

En mindre del af den sydlige og østlige del af planområdet er kortlagt som område med risiko for oversvømmelse fra regnvandskloaknettet /12/.

Følgende retningslinjer vurderes at være relevante:

- 8.1.1 Ved lokalplanplanlægning for byudvikling, tekniske anlæg, ændret anvendelse med videre inden for et udpegede område, skal det vurderes om der er behov for afværgeforanstaltninger mod oversvømmelse og erosion. På baggrund af foreliggende viden og data, laves en vurdering af hvilke afværgeforanstaltninger, der er mest hensigtsmæssige i det konkrete område.
- 8.1.3 Det skal vurderes, om afværgeforanstaltninger inden for lokalplanområdet kan forårsage utilsigtet oversvømmelse i andre områder, herunder andre kommuner.
- 8.1.4 Før der lokalplanplanlægges i de udpegede områder, skal det undersøges konkret, om området er påvirket eller risikerer at blive påvirket af forhøjet sekundært grundvandsstand eller erosion.

Det vurderes muligt, at der kan ske nedsivning inden for planområdet, hvorfor planforslagene vurderes at være i overensstemmelse med retningslinjerne.

Retningslinjerne – 8.2 Klimatilpasningsområde

Hele planområdet er udpeget som klimatilpasningsområde, hvilket betyder at der ved byudvikling skal redegøres for, hvordan de langsigtede klimaændringer imødegås. De konkrete løsninger skal findes i et samspil mellem at sikre de fysiske værdier og at udvikle de naturmæssige og rekreative værdier. /13/

Følgende retningslinjer vurderes at være relevante:

- 8.2.1 Ved byudvikling og omdannelse af de eksisterende byer inden for klimatilpasningsområderne skal der redegøres for hvordan de langsigtede klimaændringer med ændret nedbørs- og vandstandsforhold imødegås.
- 8.2.6 Klimasikring af byggeri og tekniske anlæg skal fortrinsvis ske ved fælles anlæg og efter en samlet planlægning.

I planlægningen er det sandsynliggjort, at der kan ske nedsivning i planområdet. Det vurderes, at planforslagene er i overensstemmelse med retningslinjerne.

Retningslinjerne – 9 Drikkevand – Grundvand

Planområdet ligger inden for område til drikkevandsinteresser men ikke inden for særlige drikkevandsinteresser /14/. Der skal inden for planområdet etableres boliger, som

ikke vurderes at medføre en påvirkning på grundvandet og drikkevandsinteresserne i området.

Retningslinjerne – 10.2 Skovrejsning

Hele planområdet er udpeget som område, hvor skovrejsning er uønsket /15/.

Følgende retningslinje vurderes at være relevant:

- 10.2.2 I områder hvor skov er uønsket, må der ikke ske skovtilplantning.

Eftersom der ikke udlægges skov vurderes det, at planforslagene er i overensstemmelse med retningslinjen.

Retningslinjerne – 10.4 Geologi

Hele planområdet er omfattet af udpegning af arealer med specifikke geologiske bevaringsværdier. I det pågældende område relaterer udpegningen sig til Løsning Hedeslette, der er en smeltevandslette ved den østjyske israndslinje. /16/

Følgende retningslinje vurderes at være relevant:

- 10.4.1 Værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge, skal sikres.

Det konkrete område i Hedensted er forholdsvist fladt og karakteren af området adskiller sig ikke fra de omkringliggende boligområder. Det vurderes således at de geologiske særpræg ikke udviskes yderligere ved realisering af plangrundlaget.

Det vurderes, at planforslagene er i overensstemmelse med retningslinjen.

Retningslinjerne – 12.2 Stier

Planområdet er omfattet af Hedensted Kommunes retningslinje om planlægning af stier, der skal være med til at fremme trafiksikkerheden og sundheden for de bløde trafikanter, samt gøre kommunen mere attraktiv i forhold til bosætning og turisme. /17/

Følgende retningslinjer vurderes at være relevante:

- 12.2.1 I alle lokalplaner skal behovet for stiforbindelser afklares og redegøre for forholdet til det omkringliggende stinet med særligt fokus på at skabe sammenhænge.
- 12.2.2 De rekreative muligheder skal udbygges med stier og ny natur omkring byer og landsbyer, samt ved et sammenhængende rekreativt stinet, der forbinder kommunens byer.

Planområdet ligger med en kort afstand til Hedensted Centeret, hvor der findes forskellige træningsfaciliteter, svømmehal, BMX-bane og boldbaner. Ungdomsklubben findes cirka 700 meter fra planområdet. Der skabes et grønt boligområde med tæt-lave boliger med en gennemgående stiforbindelse, der kobler boligområderne mod syd sammen med skole og børnehave mod nord. På grundens syd-/vestlige arealer etableres opholds- og legearealer op imod den eksisterende skolesti, som forbinder området omkring Stjernevejsskolen i nord med Valenciavej mod syd.

Det vurderes, at planforslagene er i overensstemmelse med retningslinjen.

Retningslinjerne – 12.3 Parkering

Planområdet er omfattet af Hedensted Kommunes retningslinje om planlægning af parkering /18/. Med lokalplanforslaget sikres de nødvendige parkeringspladser, samt

at de indrettes i henhold til gældende vejregler. Det vurderes derfor, at planforslagene er i overensstemmelse med retningslinjerne.

Retningslinjerne – 13.5 Større solcelleanlæg i det åbne land

Planområdet ligger inden for udpegning af negative arealer til solcelleanlæg /19/. Planlægningen er i overensstemmelse med kommuneplanen.

Kommuneplanrammer

Planområdet er omfattet af Kommuneplanramme nummer 5.O.06 – Offentligt område i Hedensted Vest. Med kommuneplantillæg nummer 8 udlægges en ny boligramme 5.B.70, som erstatter den eksisterende del af den offentlige ramme 5.O.06, for planområdet. Rammebestemmelserne ændrer anvendelse fra offentlige formål til boligformål. Derudover ændres den maksimale højde og etageantal på ny bebyggelse fra henholdsvis 15 meter og 4 etager til 8,5 meter og 2 etager.

5.3.2. Lokalplaner

Planområdet er omfattet af Lokalplan 128 for området omkring Valenciavej fra juni 2000. Lokalplan 128 ophæves delvist for det område, som den nye lokalplan 1220 omfatter ved lokalplan 1220's endelige vedtagelse.

5.3.3. Strategier og udviklingsplaner

Øvrige planer og strategier

Hedensted Masterplan

Der er for Hedensted by udarbejdet en masterplan, der blandt andet har fokus på at adskille motorvej fra byen, bruge de gamle grusgrave mod nord som ressource og skabe grønne forbindelser på tværs. Der peges på udfordringer med byens skala, flere centre i bymidten og monofunktionelle byrum. /20/ Planforslagene vurderes at være i overensstemmelse med masterplanen.

6. MILJØVURDERINGENS INDHOLD OG METODE

Miljøvurderingsloven har til formål at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer og ved tilladelse til projekter. Derudover er formålet at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer, programmer og projekter, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet. /21/

Hensigten med miljøvurderingen er, at der i henhold til lovens formålsparagraf tages hensyn til planers, programmers og projekters sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, flora, fauna, jordbund, jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk arv, større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker og ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer. /21/

Resultatet af afgrænsningen, overvejelser vedrørende alternativer og den overordnede metode til vurdering af planforslagenes sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger præsenteres i det følgende.

6.1 AFGRÆNSNING AF MILJØEMNER

I den indledende fase af planlægningen er der foretaget en afgrænsning af miljørapportens indhold. Afgrænsningen har både til formål at identificere de sandsynlige væsentlige påvirkninger, hvorfor det ikke er alle miljøemner, der skal behandles i rapporten, og dels at beskrive detaljeringsniveauet for vurderingerne.

Hedensted Kommune har foretaget en høring af berørte myndigheder, med henblik på at få input til hvilke miljøemner, der skal behandles i miljørapporten. Afgrænsning har været udsendt i høring fra den 17. marts til og med den 31. marts 2026. Der er i høringsperioden indkommet 3 høringssvar fra VejleMuseerne, Hedensted Spildevand samt kommunens naturafdeling. VejleMuseerne ønsker at flytte en tekst fra rubrikken "beskyttede fortidsminder" til rubrikken "ikke-beskyttede fortidsminder". Hedensted Spildevand ønsker en tilføjelse om, at spildevandsplanen ændres fra separatkloakeret til spildevandskloakeret. Naturafdelingen ønsker, at flagermusundersøgelsen er tilstrækkelig til præcist at foretage eventuelle afværgetiltag. Disse 3 høringssvar er tilføjet i skemaet for afgrænsningsnotatet.

Afgrænsningsnotatet kan ses i Bilag A. De udvalgte miljøemner præsenteres desuden i de respektive kapitler.

6.2 MILJØVURDERINGSMETODE

Miljøvurderingsloven angiver ikke hvilke metoder, der skal anvendes til at gennemføre miljøvurderinger, men kun det omfang, som miljøvurderingerne skal have.

Denne miljøvurdering omfatter planforslagenes forventede sandsynlige miljøpåvirkninger og beskriver de direkte virkninger og de indirekte, sekundære, kumulative, grænseoverskridende, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige positive eller negative virkninger.

Miljørapporten skal indeholde de oplysninger, der med rimelighed kan forlanges med gængse vurderingsmetoder og under hensyntagen til planforslagenes detaljeringsgrad. Vurderingstilgangen i denne miljørapport tager udgangspunkt i kvalitative vurderinger af de ændringer, planen indebærer i forhold til de eksisterende miljøforhold.

I miljøvurderingen beskrives den nuværende miljøstatus, og de sandsynlige miljøpåvirkninger ved realisering af planforslagene vurderes. Hvor det er relevant inddrages aktuelle miljømål.

For hvert miljøemne foretages en vurdering af, hvorvidt påvirkninger vurderes at være væsentlige ud fra kategorierne i Tabel 6-1. Det fremhæves tydeligt i teksten, når påvirkningen er positiv.

Tabel 6-1 Kategorier til samlet konsekvens af miljøpåvirkningen.

Kategorier af konsekvens	Beskrivelse
Væsentlig	Miljøemner, der påvirkes i væsentligt omfang, har høj eller medium sårbarhed over for en påvirkning. Ved en væsentlig miljøpåvirkning vil påvirkningen typisk have en stor udbredelse. Påvirkningens intensitet vil typisk være høj, f.eks. med et niveau over de pågældende grænseværdier. Påvirkningen kan være irreversibel og afværgetiltag skal overvejes.
Moderat	Miljøemner, der påvirkes i moderat omfang, har høj eller medium sårbarhed over for en påvirkning. Der forekommer påvirkninger, som enten har en høj intensitet, dog beliggende indenfor grænseværdier eller med en stor udbredelse, og som måske har få irreversible påvirkninger.
Ubetydelig eller begrænset	Miljøemner, der påvirkes i ubetydeligt eller begrænset omfang, har typisk en lav sårbarhed over for en påvirkning. Miljøpåvirkningerne kan have et vist omfang eller kompleksitet, men medfører med stor sandsynlighed ikke irreversible påvirkninger. Miljøemner med mellem eller høj sårbarhed kan også blive påvirket i begrænset omfang, forudsat at miljøpåvirkningen har lav intensitet og en lokal afgrænset udbredelse.

Ovenstående vurdering af væsentlighed vurderes ikke at være hensigtsmæssig i enkelte tilfælde, hvor der er en tilhørende lov, der fastlægger en speciel metodik og kriterier for vurdering af påvirkninger.

Vurderingerne af bilag IV-arter foretages ud fra den tilhørende lovgivning, hvor der vurderes påvirkningen på arternes levesteder, yngle- og rasteområder samt opretholdelse af den økologiske funktionalitet.

6.2.1. Vurdering af data- og vidensgrundlag

Som en del af metoden til miljøvurderingen beskrives kvaliteten og omfanget af både datagrundlaget, der ligger til grund for beskrivelse af miljøstatus og af vidensgrundlaget, der ligger til grund for kunne foretage miljøvurderingerne.

Sidst i rapporten laves en samlet vurdering af data- og vidensgrundlaget til miljøvurderingen i kapitlet "manglede viden", hvor der vurderes om data- og vidensgrundlaget har været godt, tilstrækkeligt eller om der vurderes at være manglede viden, se kapitel 10.

6.3 PLANTILPASNINGER OG AFVÆRGETILTAG

Miljøvurderingsprocessen er en iterativ proces, hvor planforslagene løbende er tilpasset i udarbejdelsesfasen. Det drejer sig om følgende to typer:

- **Plantilpasninger**, som der er foretaget i løbet af miljøvurderingsprocessen gennem udarbejdelsen af planforslagene. De fremgår som en del af planforslaget, og der er derfor ikke vurderet på en situation uden tilpasningerne.
- **Afværgetiltag**, som er foreslået i miljøvurderingen for at undgå en væsentlig påvirkning af et miljøemne. Afværgetiltagene fremgår i vurderingerne i kapitlet for det enkelte miljøemne, hvor det er argumenteret for nødvendigheden

af afværgetiltag for at undgå en væsentlig påvirkning. Afværgetiltagene indarbejdes dernæst i planforslagene.

Både plantilpasninger og afværgetiltag kan indarbejdes på forskellige måder. De kan sikre, at miljøpåvirkningen helt undgås, eller påvirkningen minimeres.

Ved indarbejdelse af plantilpasninger og afværgetiltag arbejdes der ikke kun med at sikre, at påvirkningen er på et minimum, men samtidig at fremme positive påvirkninger, således det konkrete miljøemne bliver bedre end i udgangspunktet.

6.4 ALTERNATIVER OG REFERENCESCENARIE

Ifølge miljøvurderingslovens bilag 4, punkt h, skal miljørapporten omfatte en beskrivelse af alternativer, som har været behandlet. Miljørapporten skal ifølge miljøvurderingsloven indeholde en beskrivelse af referencescenariet, der udgøres af nuværende miljøstatus, samt en beskrivelse af udviklingen af referencescenariet, hvis planforslagene ikke gennemføres.

Udviklingen af referencescenariet omfatter det scenarie, at planforslagene ikke vedtages, samt at den eksisterende anvendelse inden for planområdet fortsætter. Referencescenariet tager således udgangspunkt i den eksisterende miljøstatus for planområdet, hvis planforslagene ikke gennemføres. Dette scenarie benyttes som sammenligningsgrundlag for at vurdere, hvilke påvirkninger planforslaget forventes at medføre.

Miljøvurderingens referencescenarie fastlægges som den situation, hvor kommuneplantillæg nummer 8 og lokalplan 1220 ikke vedtages, således at den eksisterende anvendelse inden for planområdet videreføres. Disponeringen af arealet vil skulle ske i henhold til den eksisterende kommuneplanramme 5.O.06 Offentlig område i Hedensted Vest og lokalplan 128. Eftersom den gældende kommuneplanramme udlægger området til offentlige formål vil det således ikke være muligt at opføre boliger på arealet, hvilket betyder, at Hedensted Kommune i mindre grad vil kunne imødekomme efterspørgslen på nye arealer til boligformål.

7. MENNESKERS SUNDHED

7.1 STØJ

Støj defineres generelt som uønsket lyd og måles i decibel. Når støj skal måles og beregnes, tages der hensyn til, hvordan det menneskelige øre opfatter lyd. Decibel er en logaritmisk enhed, som indebærer, hvis to lige store lydtryk adderes, vil det give et resulterende lydtryk, som er 3 decibel højere. En fordobling af en given aktivitet inden for referenceperioden vil give et 3 decibel højere støjniveau. Den mindste ændring af lydtrykniveauet, som det menneskelige øre kan opfatte, er en ændring på cirka 1 decibel, hvilket i praksis anses som en ikke tydeligt hørbar ændring. En ændring i lydtrykniveauet på 3 decibel er tydeligt hørbar, mens en ændring af lydtrykniveauet på omkring 10 decibel opfattes som en fordobling eller halvering af støjen.

De vejledende støjgrænser er et udtryk for en støjbelastning, som Miljøstyrelsen vurderer er miljømæssigt og sundhedsmæssig acceptabel. Der er tale om en afvejning mellem de virkninger støjen har på mennesker og samfundsøkonomiske hensyn. Typisk vil de vejledende grænseværdier svare til et støjniveau, hvor omkring 10 til 15 procent (de mest støjfølsomme) angiver at være stærkt generet af støjen. Hvis støjen er lavere end de vejledende grænseværdier, vil kun en mindre del af befolkningen opleve støjen som generende, og den forventes ikke at have helbredseffekter. /24/

Det følgende kapitel beskriver de sandsynlige påvirkninger på menneskers sundhed som følge af ændret arealanvendelse fra offentlige formål til boligområde. Der fokuseres i kapitlet på virksomhedsstøj fra eksisterende virksomheder, der ligger øst for planområdet, trafikstøj, støj fra skydebaner samt støj fra boldbaner.

7.1.1. Metode og afgrænsning

I Tabel 7-1 præsenteres de forhold, der jævnfør afgrænsningen skal undersøges i miljøvurderingen.

Tabel 7-1 Opsummering af afgrænsningsnotatet.

Påvirkning	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Datagrundlag
Menneskers sundhed – Støj	Planområdet grænser mod øst op til et erhvervsområde, mod syd og vest op til boligområder samt mod nord op til et område med offentlige formål. Der findes flere større veje omkring planområdet, herunder Valenciavej, Gesagervej og Mosegade. På Remmerlundsvej 33 og 37A findes to skydebaner. Mod vest findes boldbaner. Jernbanen ligger cirka 265 meter øst for planområdet. Der er i dag udlagt boliggrammer tættere på jernbanen og arbejdsarealer inden for interessezonen, end nærværende planlægning. Der vurderes derfor ikke at være en støjpåvirkning fra jernbanen. Det skal sikres, at planområdet ikke bliver påvirket af støj fra disse eksisterende anvendelser, og der skal sikres overholdes af Miljøstyrelsens gældende støjgrænser inden for planområdet. På baggrund af dette	Undersøgelse og udarbejdelse af støjredegørelse af trafikstøj, støj fra boldbaner, virksomhedsstøj og støj fra nærliggende skydebaner. (Støjredegørelsen er vedlagt som Bilag B)

Påvirkning	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Datagrundlag
	skal der foretages en nærmere vurdering af trafikstøj, støj fra boldbaner, virksomhedsstøj og støj fra nærliggende skydebaner.	

Kommuneplanlægningen skal sikre, at der ikke udlægges støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener, jævnfør planlovens § 11a, stykke 1, nummer 7. Ligeledes må en lokalplan kun udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse (herunder boligformål), hvis planen kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener, jævnfør planlovens § 15a, stykke 1. Med støjbelastede arealer refereres til arealer, hvor Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier for den pågældende anvendelse ikke kan overholdes uden etablering af afskærmningsforanstaltninger. Formålet med bestemmelserne i planloven er at sikre, at der ved lokalplanlægning ikke tillades opført eksempelvis boliger i et område, der er belastet af støj fra erhvervsvirksomheder, vejtrafik med videre og samtidig sikre, at de eksisterende virksomheder ikke bliver presset væk af boliger. /22/

Der skal foretages en vurdering af trafikstøj, støj fra boldbaner, virksomhedsstøj og støj fra nærliggende skydebaner. Der er derfor udarbejdet en støjredegørelse, der redegør for støjbidraget fra trafikstøj, støj fra boldbaner, virksomhedsstøj og støj fra nærliggende skydebaner. Støjredegørelsen findes ligeledes i Bilag B. I nedenstående gennemgås støjgrænseværdierne.

Virksomhedsstøj

De vejledende grænseværdier for støj fra virksomheder med videre er omtalt i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" /27/. Grænseværdierne er angivet som det A-vægtede ækvivalente korrigerede støjniveau, støjbelastningen. Det ækvivalente støjniveau er støjens middelværdi over et længere tidsrum (om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten 0,5 time). Hvis støjen indeholder tydeligt hørbare toner eller impulser skal der tillægges 5 decibel til det ækvivalente støjniveau for at bestemme støjbelastningen. For planområdet gælder støjgrænseværdierne for områdetype 5 for boligområder med åben og lav boligbebyggelse, som har værdierne 45/40/35 decibel (dag/aften/nat). /24/

Trafikstøj

Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for veje fremgår af Miljøstyrelsens Vejledning 4/2007 "Støj fra veje" /25/. Grænseværdierne er udarbejdet til planlægningsbrug og anvendes ved planlægning af nye boligområder langs eksisterende veje men lægges også til grund, når der skal vurderes støjulempen ved eksisterende boliger langs eksisterende veje. Støjgrænserne er angivet som L_{den} (day/evening/night level), der er støjens døgnvægtede middelværdi. Støjen fra aftenperioden (klokken 19 til 22) tillægges et genetillæg på 5 decibel, og støjen i natperioden (klokken 22 til 07) får et genetillæg på 10 decibel, inden middelværdien regnes ud. /24/ For planområdet gælder støjgrænseværdien på 58 decibel. Støjgrænserne gælder for såkaldt "frit felt", hvilket vil sige uden indregning af en lydrefleksion fra boligens egen facade.

Der er udført støjregninger efter Nord2000-metoden for vejstøj, som foreskrevet af Miljøstyrelsen. Til selve beregningerne er Soundplan, version 9.0 (opdateret 27.02.2025) benyttet. Der er benyttet de seneste målte trafikdata fra Hedensted Kommune. Trafikken fremskrives desuden til 2035 med 1,5 procent per år. Trafikken fordeles ligeligt mellem begge retninger, der regnes med almindelig vejbelægning (SMA11) på alle veje, og ligeledes er der medregnet den planlagte støjskærm af hensyn til virk-

somhedsstøjen, nærmere beskrivelse heraf forekommer i det følgende. Den tunge trafik fordeles i henhold til vejtypen. I rundkørsler regnes med 30 kilometer i timen. De benyttede trafikdata fremgår af Tabel 7-2. /22/

Tabel 7-2 Antal køretøjer, hastigheder og vejtype til brug for støjberegninger.

Placering	Årsdøgns trafik [køretøjer per døgn]	Hastighed [kilometer i ti- men]	Vejtype jævnfør Nord2000
Mosegade syd for Stjernevejen	5.800	50,7	Trafikvej i by
Mosegade nord for Stjernevejen	5.500	66,5	Trafikvej i by
Valenciavej	1.110	34,5	Trafikvej i by
Gesagervej vest for Mosegade	7.419	60,9	Landevej
Gesagervej øst for Mosegade	5.752	70,4	Landevej
Årupvej	840	44,8	Boligvej
Lunavej	662	40	Boligvej

Boldbaner

Der er i henhold til "Vejledning fra Miljøstyrelsen Støj fra idrætsanlæg Vejledning nummer 81 december 2025" /29/ ikke specifikke grænseværdier for støj fra idrætsanlæg. Det er derfor en konkret vurdering af de enkelte projekter, der skal afgøre, om der skal være støjreducerende foranstaltninger.

For dette tilfælde regnes der ikke med aktiviteter i natperioden, hvilket vil sige i perioden fra klokken 22 til 07. Der tages udgangspunkt i seks 11-mands boldbaner, hvis beliggenhed og antal er fastlagt af Hedensted Kommune, og der regnes på støjen fra alle seks baner. Da der ikke er aktivitet på banerne efter klokken 22, vil det være aftenperioden, der er den mest belastede periode, hvorfor der kun vil foretages beregninger for denne periode. Støjbelastningen i dagtimerne vil typisk være lavere, da længere referencetidsrum vil medføre en større driftstidskorrektur. /22/

Der udlægges en faldekilde med en kildehøjde på 1,5 meter over terræn på boldbanen. Kildestyrken fra Rambølls målinger fra "Kløvermarken Miljøundersøgelser. Støj, belysning og kunstgræsbaner, november 2007" /30/ benyttes, hvor kildestyrken for en boldbane er bestemt til 102,1 decibel, se Tabel 7-3. Der regnes i henhold til Kløvermarkrapporten med en driftstid på 60 procent, da der er adskillige baner. Ved enkeltbaner anbefales en driftstid på 75 procent grundet pauser med videre, men ved flere baner vil der ofte være en tom bane, hvorfor der anbefales 60 procent. /22/

Tabel 7-3 Kildestyrke for boldbaner brugt i støjberegningerne.

Fre- kvens, hertz	63	125	250	500	1.000	2.000	4.000	8.000	Total
L _W A, decibel	74,2	82,8	84,3	90,9	99,6	97,0	85,1	75,3	102,1

Skydebaner

De vejledende grænseværdier for skydebaner fremgår af Miljøstyrelsens vejledning nummer 1/1995 "Skydebaner" /28/. Grænseværdierne benyttes både ved miljøgodkendelse af skydebaner og ved planlægning. De vejledende grænseværdier afhænger af, om der er tale om en nyanlagt eller en eksisterende skydebane. Grænseværdien angiver det højeste støjniveau af enkeltskud, der må være ved den mest støjbelastede bolig, og den gælder for det A-vægtede støjniveau med tidsvægtning "impuls". Jo længere skydetid der tillades for skydebanen, desto lavere er støjgrænsen. /24/

For nye skydebaner er den vejledende grænseværdi mellem 70 decibel (for en skydebane der kun benyttes én aften per uge) og 60 decibel, hvis banen benyttes alle ugens aftener. Hvis der er skydning efter klokken 22 på flere aftener eller i weekender, er den vejledende støjgrænse helt ned til 55 decibel. For eksisterende skydebaner er der højere vejledende grænseværdier, op til 80 decibel. Det afgøres i den konkrete sag, hvor meget støjdæmpning der skal udføres på eksisterende skydebaner, idet udgangspunktet altid er de vejledende grænseværdier for nye baner. /24/

For at vurdere støj fra de to skydebaner på Remmerlundsvej 33 og 37A tages der udgangspunkt i støjberegninger for Løsning-Hedensteds Skytteforenings skydebane på Remmerlundsvej 33 fra 2005. Ligeledes er der udarbejdet støjberetning for Hedensted-Store Dalby Jagtforenings skydebane på Remmerlundsvej 37A fra 1998. /22/

7.1.2. Miljøstatus

Planområdet er beliggende i den nordlige del af Hedensted og ligger i byzone. Området anvendes ved planernes udarbejdelse til offentligt formål i form af institutions- og fritidsformål. Mod syd og vest grænser planområdet op til boligområder samt mod nord op til et område med offentlige formål.

Planområdet grænser mod øst op til et erhvervsområde inden for kommuneplanramme 5.E.20 – *Mosegade området*. Der kan inden for kommuneplanramme 5.E.20 etableres let industri og håndværk. Der findes inden for erhvervsområdet grænsende op til planområdet et fitnesscenter, bilsyn samt UniCorp A/S.

Omkring planområdet findes flere større veje, herunder Valenciavej, Gesagervej og Mosegade.

7.1.3. Vurdering af påvirkninger

Virksomhedsstøj

Mod øst findes et område, der er omfattet af kommuneplanramme 5.E.20, som er et eksisterende erhvervsområde med virksomheder i områdetype 2. Disse virksomheder skal ikke begrænses i forhold til de eksisterende støjvilkår. Dette betyder, at virksomhederne skal overholde støjgrænseværdierne i eget skel, men de skal ligeledes overholde grænseværdierne i de omkringliggende områder med skrapere krav, som ved de eksisterende forhold i dag er området udlagt til offentlige formål. Ved planlægningen for nyt boligområde ved Valenciavej er det støjgrænseværdierne for områdetype 5 for boligområder med åben og lav boligbebyggelse. /22/

Hvis der er behov for støjregulerende tiltag for at overholde de kommende krav i planområdet, skal disse tiltag udarbejdes. /22/

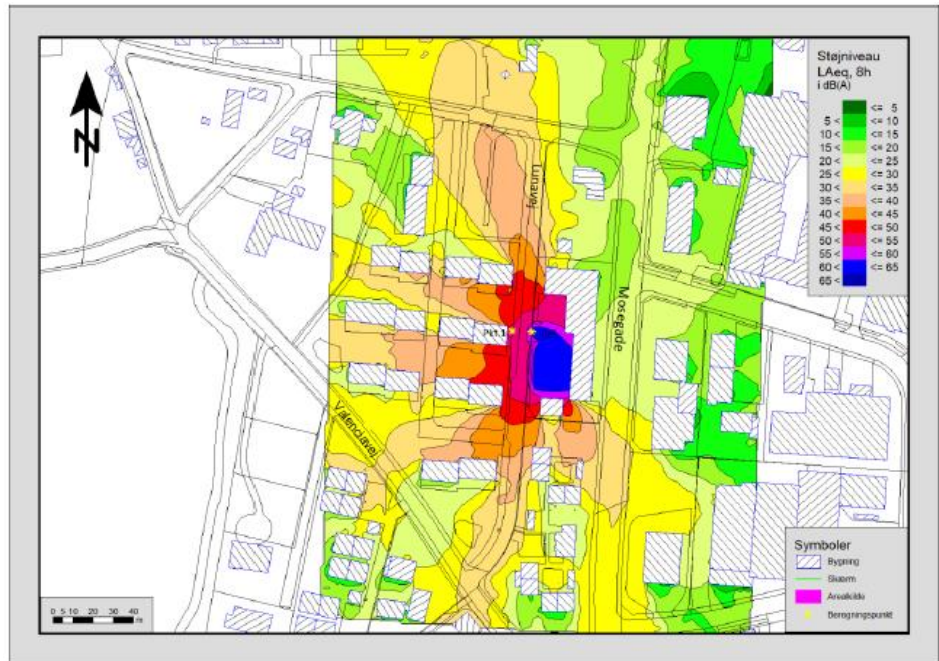
For de nærmeste virksomheder udlægges der en fladekilde med et spektrum som standardiseret industristøj med en kildehøjde på 1,5 meter over terræn svarende til kildehøjden for lastbiler og trucks, hvorpå der beregnes et konturkort. /22/

I nedenstående gennemgås støjberegningerne for de enkelte virksomheder i nærheden af planområdet. /22/

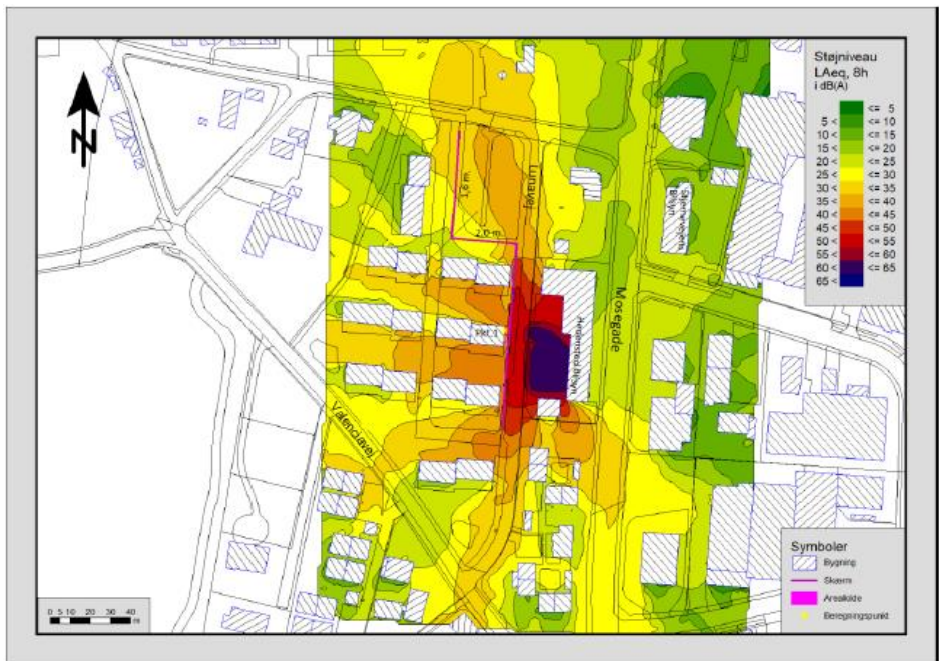
Konturkortet for Hedensted Bilsyn kan ses på Figur 7-1, og resultaterne af beregningerne kan ses i Tabel 7-4. Punkt 1 er nærmeste punkt i planområdet, og referencepunktet er i virksomhedens eget skel. Det fremgår heraf, at i dagsperioden er det niveauet i virksomhedens skel, der er begrænsende, mens det i de øvrige perioder er i skel for planområdet. Af beregningerne fremgår det, at der er en overskridelse af støjniveauet i forhold til grænseværdierne for åben og lav boligbebyggelse i dagtimerne. Dette vil være afgørende for dimensioneringen af en regulering, og derfor vises kun resultatet for dagsperioden. Der vurderes således at være en **væsentlig** støjpåvirkning fra Hedensted Bilsyn. /22/

Tabel 7-4 Resultater af støjberegning for Hedensted Bilsyn. /22/

Receiver	LAeq, 8h Decibel	LAeq, 1h Decibel	Aeq, 0,5h Decibel
Punkt 1	49,4	45,0	40,0
Referencepunkt	60,0	55,6	50,6

Figur 7-1 Konturkort 1,5 meter over terræn for Hedensted Bilsyn. /22/

Figur 7-2 Konturkort 1,5 meter over terræn for Hedensted Bilsyn med afskærmende foranstaltning. /22/

For at sikre overholdelse af støjgrænseværdierne for virksomhedsstøj skal der i planområdet skel mod øst placeres en skærm med følgende egenskaber /22/:

- Skærmen er 2,0 meter høj, dog kun 1,6 meter høj på det nordligste stykke, se Figur 7-2.
- Skærmen er tæt.
- Skærmen har en fladevægt på mindst 10 kilogram per kvadratmeter.

På baggrund af konturkortet vælges det mest belastede punkt, og der er foretaget en punktberægning som vist i Tabel 7-5. Som det fremgår af beregningerne overholdes kravene til områdetype 5 med den beskrevne støjafskærmning. Der vurderes således at være en **begrænset** påvirkning fra Hedensted Bilsyn.

Tabel 7-5 Resultater af støjberegning for Hedensted Bilsyn med afskærmende foranstaltning. /22/

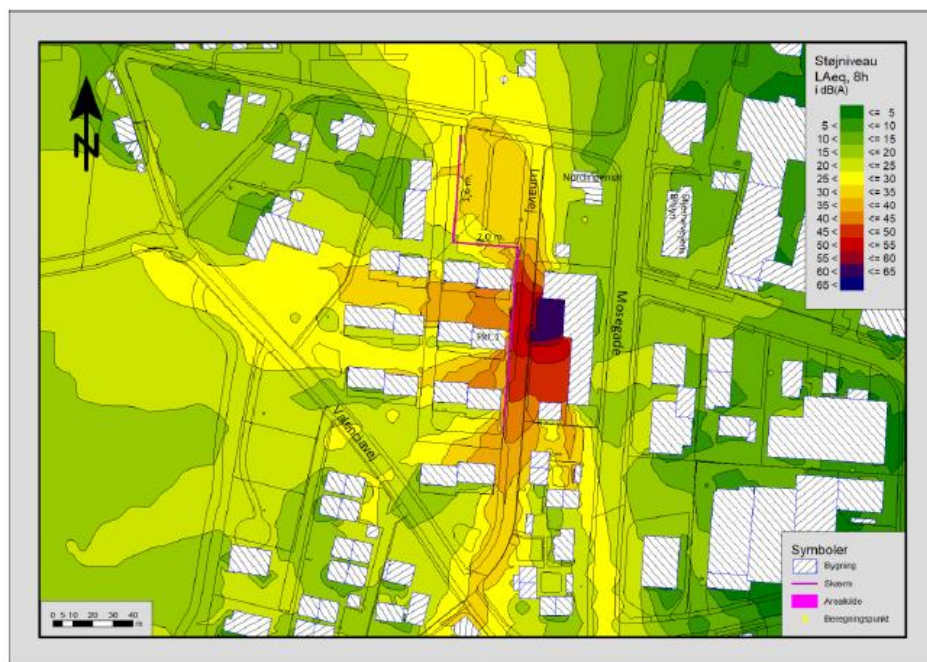
Receiver	LAeq, 8h Decibel	LAeq, 1h Decibel	Aeq, 0,5h Decibel
Punkt 1	44,3	39,9	34,9

Af støjberegningerne for de øvrige virksomheder, der beskrives og vurderes nærmere i nedenstående, vises kun resultaterne med støjafskærmning og den tilhørende punkt-beregning. /22/

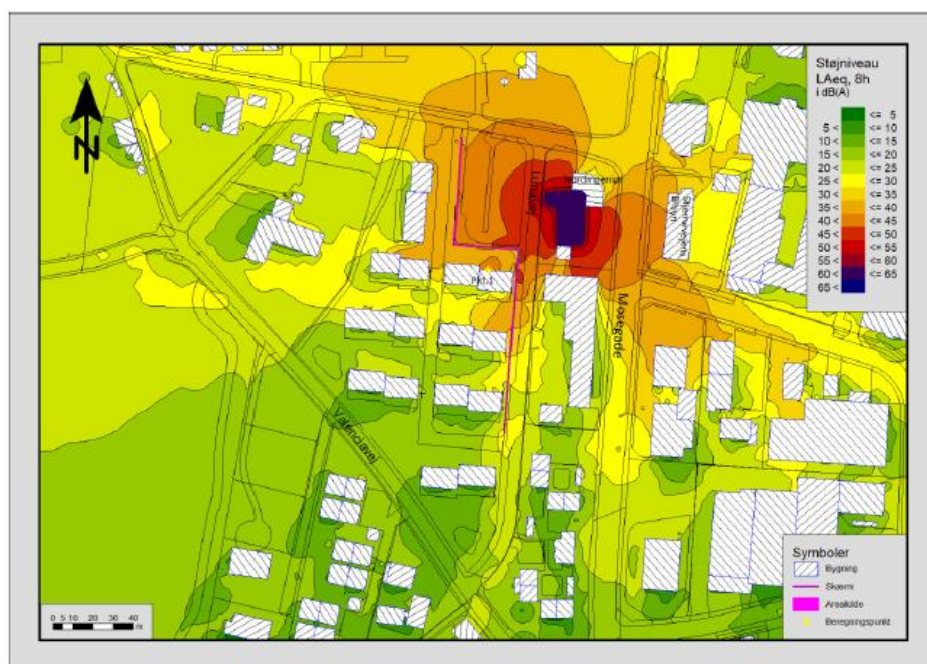
For Club Fitness fremgår konturkortet af Figur 7-3 og støjberegningerne af Tabel 7-6. Af beregningerne fremgår det, at støjgrænseværdierne for områdetype 5 er overholdt med den beskrevne støjafskærmning. Støjpåvirkningen fra Club Fitness vurderes at være **begrænset**.

Tabel 7-6 Resultater af støjberegning for Club Fitness med afskærmende foranstaltning. /22/

Receiver	LAeq, 8h Decibel	LAeq, 1h Decibel	Aeq, 0,5h Decibel
Punkt 1	43,3	39,7	34,7

Figur 7-3 Konturkort 1,5 meter over terræn for Club Fitness med afskærmende foranstaltning og beregningspunkt. /22/

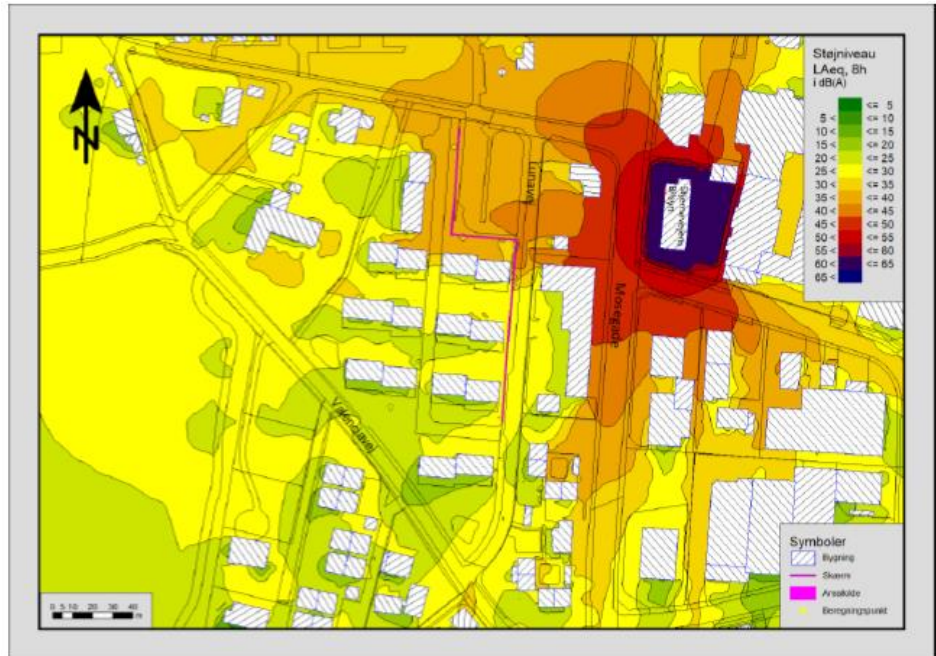
Figur 7-4 Konturkort 1,5 meter over terræn for Nordingeniør med afskærmende foranstaltning og beregningspunkt. /22/

Støjpåvirkning for Nordingeniør er beregnet, og konturkortet fremgår af Figur 7-4, mens beregningsresultaterne fremgår af Tabel 7-7. Det fremgår af beregningerne, at støjgrænseværdierne er overholdt med den beskrevne støjskærm. Dermed vurderes støjpåvirkningen af være **begrænset**.

Tabel 7-7 Resultater af støjberegning for Nordingeniør med afskærmende foranstaltning. /22/

Receiver	LAeq, 8h Decibel	LAeq, 1h Decibel	Aeq, 0,5h Decibel
Punkt 1	38,1	38,1	33,3

Den sidste virksomhed, hvor der er beregnet et støjbidrag fra, er Stjernevejens Bilsyn. Med indarbejdelse af støjskærmen viser resultaterne af Figur 7-5, at støjgrænseværdierne for områdetype 5 er overholdt i hele planområdet. Det vurderes på den baggrund, at der er en **begrænset** støjpåvirkning fra Stjernevejens Bilsyn.

Figur 7-5 Konturkort 1,5 meter over terræn for Stjernevejens Bilsyn med afskærmende foranstaltning og beregningspunkt. /22/

Samlet set vurderes det, at støjgrænseværdierne kan overholdes for de enkelte virksomheder. Der vurderes på den baggrund at være en **begrænset** støjpåvirkning ved indarbejdelse af støjskærm.

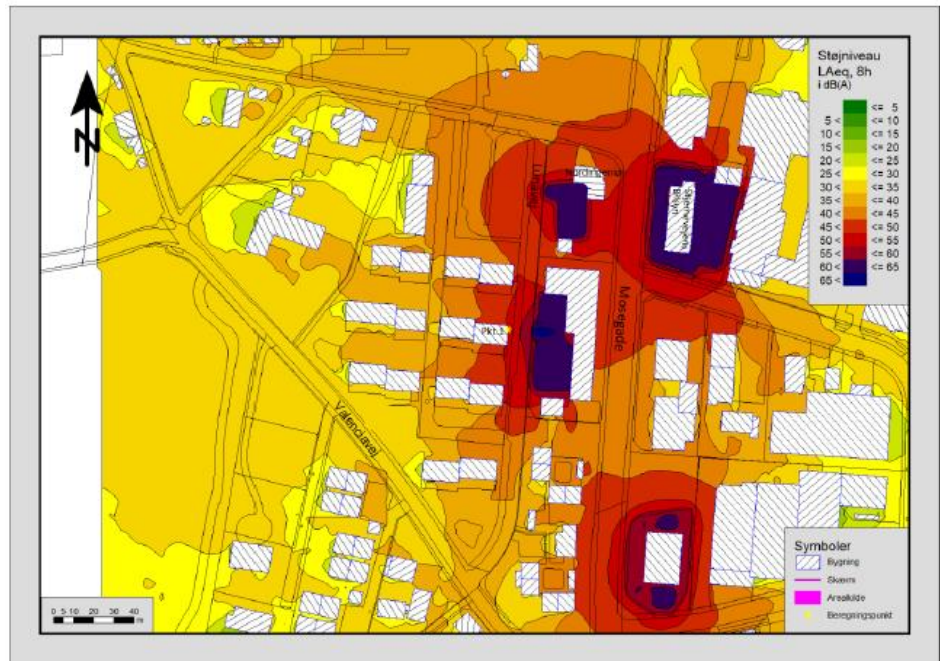
Akkumuleret støj fra virksomheder

Udover at se på støjpåvirkningen fra den enkelte virksomhed er der foretaget en beregning af den akkumulerede støj fra virksomhederne. Af Figur 7-6 og Tabel 7-8 ses den akkumulerede støjpåvirkning uden støjafskærmning.

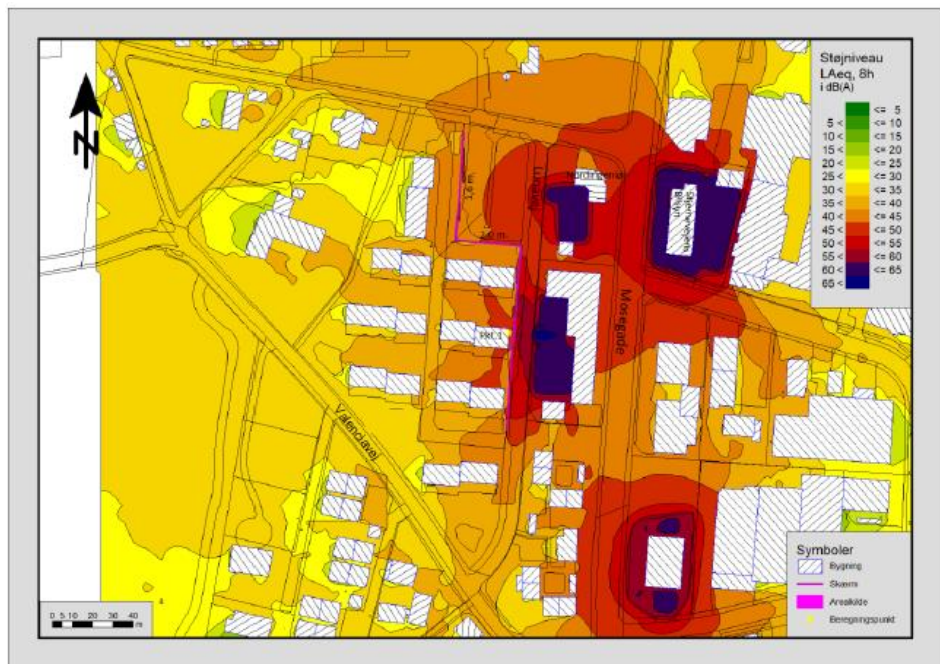
Miljøstyrelsens støjgrænser gælder kun for den enkelte virksomhed, hvilket ligeledes er afspejlet i grænseværdierne. Der er således ikke grænseværdier for den akkumulerede støj. Ingen af de fem ovenstående nævnte virksomheder udnytter deres støjvilkår. Eksempelvis har alle undtagen Club Fitness kun åbent i dagtimerne i hverdage, og de primære støjklider er kørsel til og fra virksomhederne, hvorfor Miljøstyrelsens krav sandsynligvis er overholdt i planområdet uden skærme, hvis den reelle støjbelastning var beregnet. /22/

Tabel 7-8 Resultater af støjberegning for den akkumulerede støjpåvirkning uden afskærmende foranstaltning. /22/

Receiver	LAeq, 8h Decibel	LAeq, 1h Decibel	Aeq, 0,5h Decibel
Punkt 1	50,8	47,0	42,0

Figur 7-6 Konturkort 1,5 meter over terræn for den akkumulerede støj uden afskærmende foranstaltning. /22/

Figur 7-7 Konturkort 1,5 meter over terræn for den akkumulerede støj med afskærmende foranstaltning og beregningspunkt. /22/

Der er foretaget en beregning af støjpåvirkningen, hvor støjskærmen er inkluderet i beregningerne. Støjkonturkortet kan ses på Figur 7-7, og beregningsresultaterne fremgår af Tabel 7-9. Der er beregnet en overskridelse af støjgrænseværdierne med cirka 3 decibel, hvilket som nævnt tidligere er en tydeligt hørbar ændring. Dette vurderes at være en **moderat** påvirkning. Dog skal dette holdes op imod, at beregningerne af den akkumulerede støj ikke kan holdes op imod støjgrænseværdierne for virksomhedsstøj, da disse støjgrænser kun gælder for den enkelte virksomhed. Af de tidligere beregninger for de enkelte virksomheder ses det, at støjgrænserne er overholdt for alle virksomhederne.

Tabel 7-9 Resultater af støjberegning for den akkumulerede støjpåvirkning med afskærmende foranstaltning. /22/

Receiver	LAeq, 8h Decibel	LAeq, 1h Decibel	LAeq, 0,5h Decibel
Punkt 1	47,1	43,3	38,3

Trafikstøj

Der er foretaget en punktberegning i det mest belastede punkt 1 i haverne, som er placeret i den sydlige del af planområdet ved Valenciavej, se Figur 7-8. Det fremgår af støjberegningerne, at Miljøstyrelsens krav om maksimalt 58 decibel L_{den} er overholdt på alle facader og opholdsarealer, se Tabel 7-10 for beregningsresultatet. Miljøstyrelsens krav er overholdt på hele det udlagte område ved at holde en afstand på 2 meter fra skel mod Valenciavej. /22/ Der indtegnes en byggelinje på 2 meter mod Valenciavej i lokalplanen i overensstemmelse med dette. Det vurderes, at påvirkningen vil være **begrænset** ved indarbejdelse af afværgetiltag.

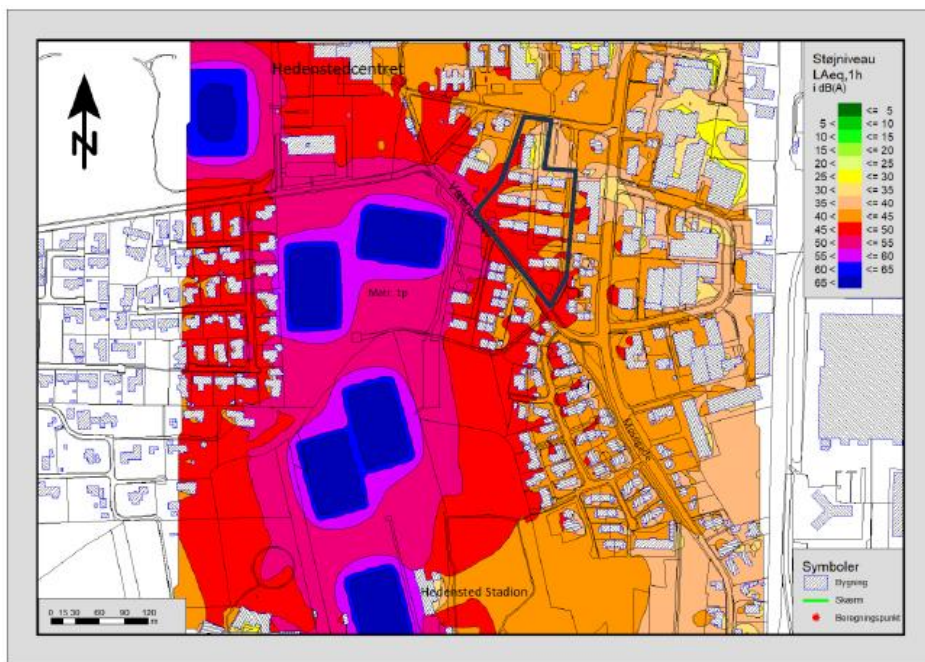
Figur 7-8 Konturkort 1,5 meter over terræn for trafikstøj. /22/

Tabel 7-10 Resultat af støjberegning for trafikstøj. /22/

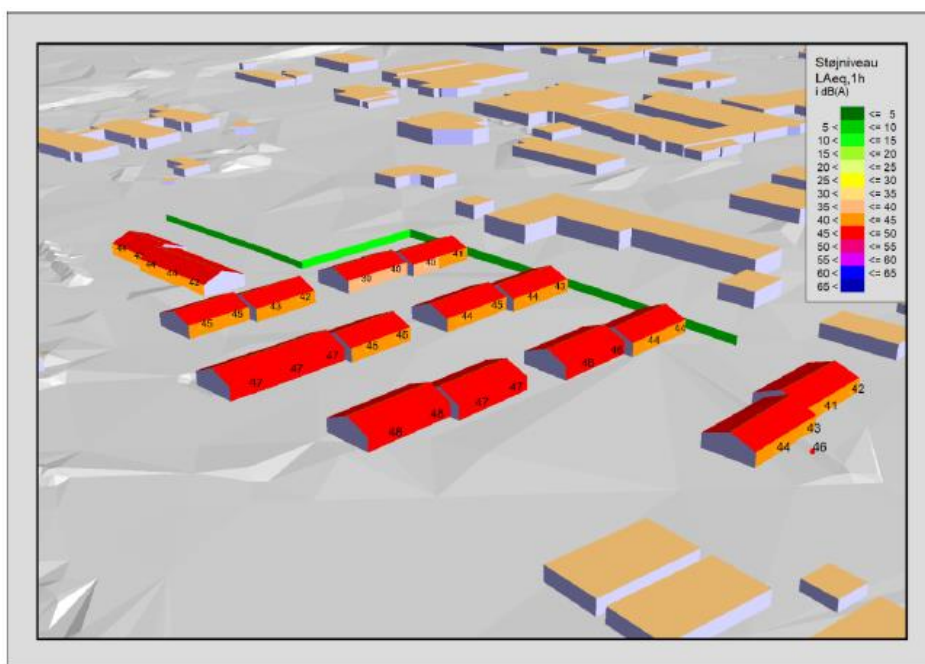
Navn	L_{den} Decibel
Punkt 1	57,4

Støj fra boldbaner

Der er beregnet på støjpåvirkningen fra boldbanerne, som ligger vest og syd for planområdet. Af konturkortet på Figur 7-9 ses niveauet inklusiv refleksioner fra bygningerne. Miljøstyrelsens grænseværdi er gældende for fritfeltsværdien, og derfor skal refleksionen fra egen facade ikke medregnes. Der vil konturkortet overestimere støjpåvirkningen nær bygninger. Facadeniveauerne er fritfeltsværdier og kan sammenlignes direkte med grænseværdierne, se Figur 7-10. /22/

Figur 7-9 Konturkort 1,5 meter over terræn for støj fra boldbaner med planområdet indrammet med mørk streg. /22/

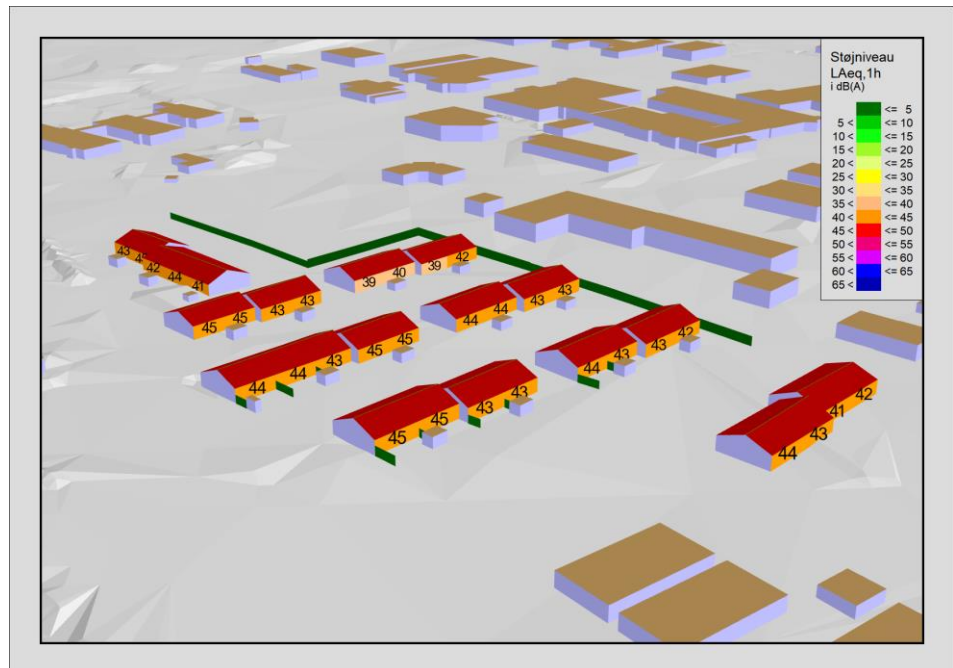

Figur 7-10 Facadeniveauer for støj fra boldbaner. /22/

Der er, som beskrevet tidligere i afsnit 7.1.1, ikke specifikke grænseværdier for støj fra idrætsanlæg. Hvis der ses på grænseværdien for virksomhedsstøj i aftenperioden er den 40 decibel. Støj fra idrætsaktiviteter vurderes som mindre generende, og der foretogs følgende tiltag for at sikre et godt støjmiljø ved boligerne /22/:

- Det sikres, at boliger er mindst 50 meter fra nærmeste boldbane.
- Der skal monteres et tæt hegn med en fladevægt på mindst 10 kilogram per kvadratmeter ved terrasser ved facader med mere end 45 decibel. Dette hegn bør være mindst 160 centimeter højt.

Der er foretaget en beregning af effekten af det støjdæmpende hegn ved terrasserne/haverne, som viser den ønskede effekt, se Figur 7-11.

Figur 7-11 Facadeniveauer for støj fra boldbaner ved etableringen af støjdæmpende hegn ved terrasserne/haverne.

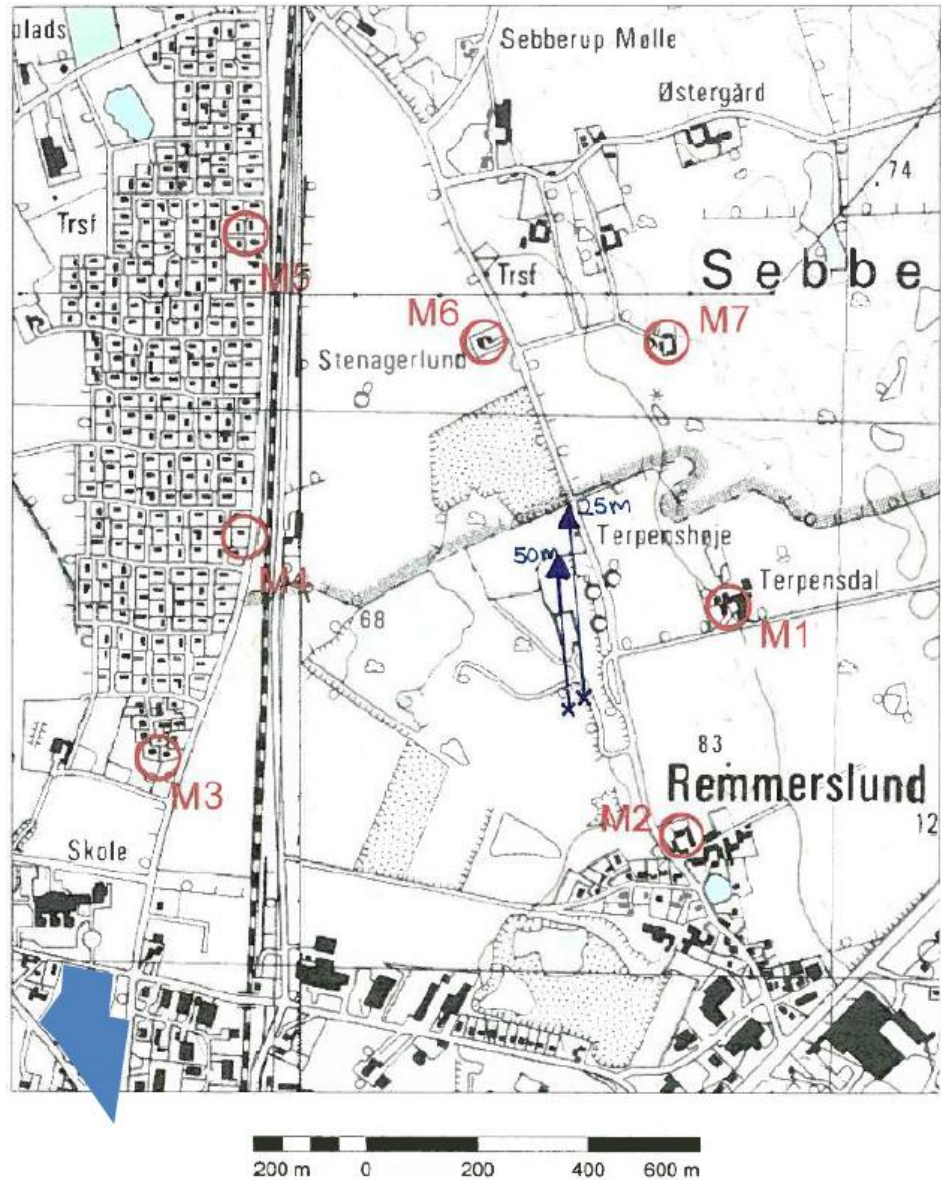
Derudover skal der sikres mulighed for at indarbejde støjreducerende foranstaltninger i facaden, eksempelvis lydisolerende vinduer, hvis det viser sig nødvendigt.

Ved at indarbejde ovenstående tiltag vurderes der at være en **begrænset** påvirkning fra støj fra boldbanerne. Den højeste støjpåvirkning vil være i aftenperioden, som er den periode, støjpåvirkningen er beregnet for. Dette skyldes, at det forudsættes, at der ikke er aktiviteter i natperioden.

Støj fra skydebaner

I Hedensted er der to skydebaner på adresserne Remmerlundsvej 33 og 37A.

I januar 2005 er der udarbejdet et tillæg til tidligere udførte støjberegninger for Løsning-Hedensteds Skytteforenings skydebane på Remmerlundsvej 33. Tillægget er forårsaget af tilføjelsen af en riffelbane til skydecenteret. Skydecenteret har en pistolskydebane med en 25 meter og 50 meter bane samt en 2.000 meter riffelbane, som alle har skyderetning mod nord. Med det opgivne aktivitetsniveau er grænseværdien for skudstøj 68 decibel. Der er i den tilhørende støjrapport beregnet støj ved de nærmeste boliger. Beregningspunkterne nærmest retningen mod planområdet er M2 og M3, se Figur 7-12. I disse punkter er der beregnet et maksimalt skudstøjniveau på 57 og 65 decibel. /22/

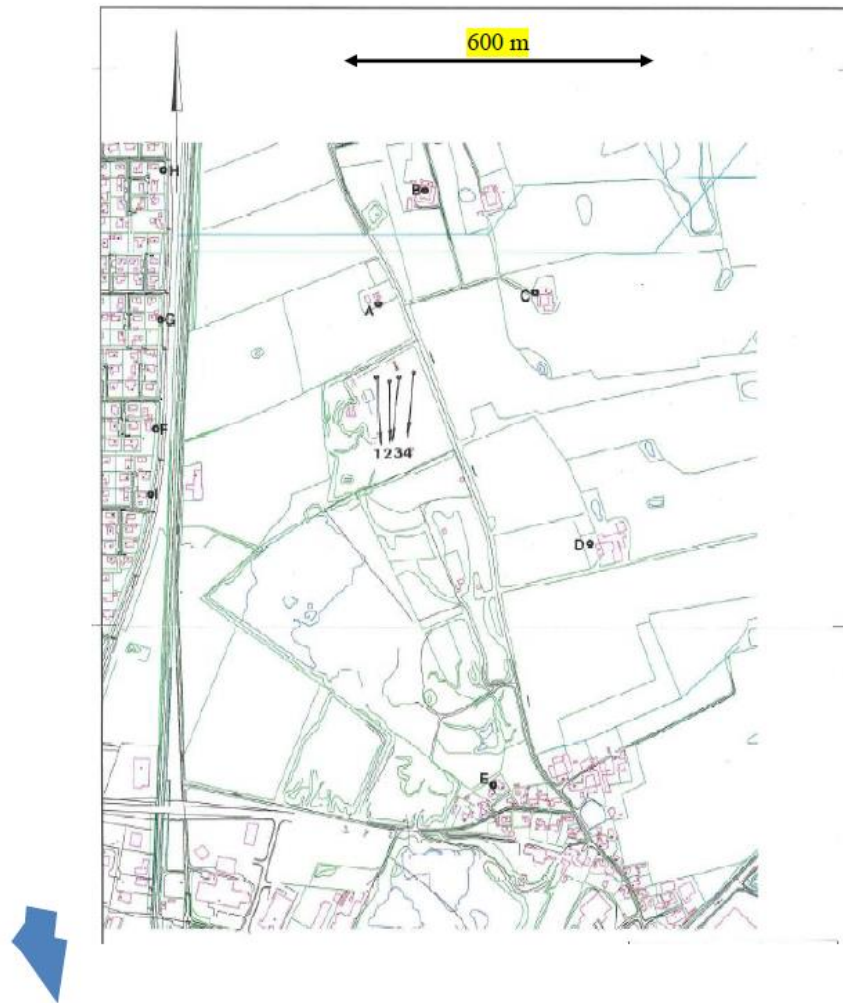

Figur 7-12 Beliggenhed af beregningspunkterne for skydebanen på Remmerlundsvej 33 og planområdet med blåt. /22/

Af Figur 7-12 fremgår det, at M2 og M3 ligger nærmere skydebanen end planområdet. M2 ligger cirka 300 meter syd for, og M3 ligger cirka 700 meter vest for. Afstanden til planområdet er cirka 1.000 meter, hvorfor afstandsdaempningen i planområdet vil blive cirka 3 decibel lavere end M3 og cirka 10,5 decibel lavere end M2. Ud fra afstandsdaempningen estimeres niveauet i planområdet til henholdsvis 54 decibel og 54,5 decibel ud fra niveauerne i M2 og M3. Dermed er støjbidraget under grænseværdien på 68 decibel. Det vurderes derfor, at der ikke vil forekomme en væsentlig støjpåvirkning fra skydebanen beliggende Remmerlundsvej 33. /22/ Påvirkningen vurderes således at være **begrænset**.

For Hedensted-Store Dalby Jagtforenings skydebane på Remmerlundsvej 37A er der i 1998 udarbejdet en støjberegning. Skydebanen er en flugtskydebane med skyderetning mod syd. Med det opgivne aktivitetsniveau er grænseværdien for skudstøj 68 decibel. I den tilhørende støjrapport er der ved de nærmeste boliger beregnet på støjpåvirkningen. Beregningspunkterne nærmest retning mod planområdet er I og E, se Figur 7-13. I disse punkter er der beregnet et skudstøjniveau på 68 og 65 decibel. Begge beregningspunkter ligger nærmere skydebanen end planområdet. Punkt E ligger cirka

800 meter syd for området, og punkt I ligger cirka 500 meter sydvest for området. Afstanden til planområdet er cirka 1.200 meter, hvorfor afstandsdaempningen i planområdet vil blive cirka 3,5 decibel lavere end punkt E og cirka 7,5 decibel lavere i punkt I. Der er en større afskaermning mod punkt I, men selv hvis der tages udgangspunkt i niveauet med mindst afskaermning i punkt E, estimeres niveauet i planområdet til at være cirka 64,5 decibel og dermed under grænseværdien på 68 decibel med god margin. Med baggrund heri vurderes det således, at der ikke vil være en væsentlig støjpåvirkning fra skydebanen. /22/ Påvirkningen vurderes derfor at være **begrænset**.

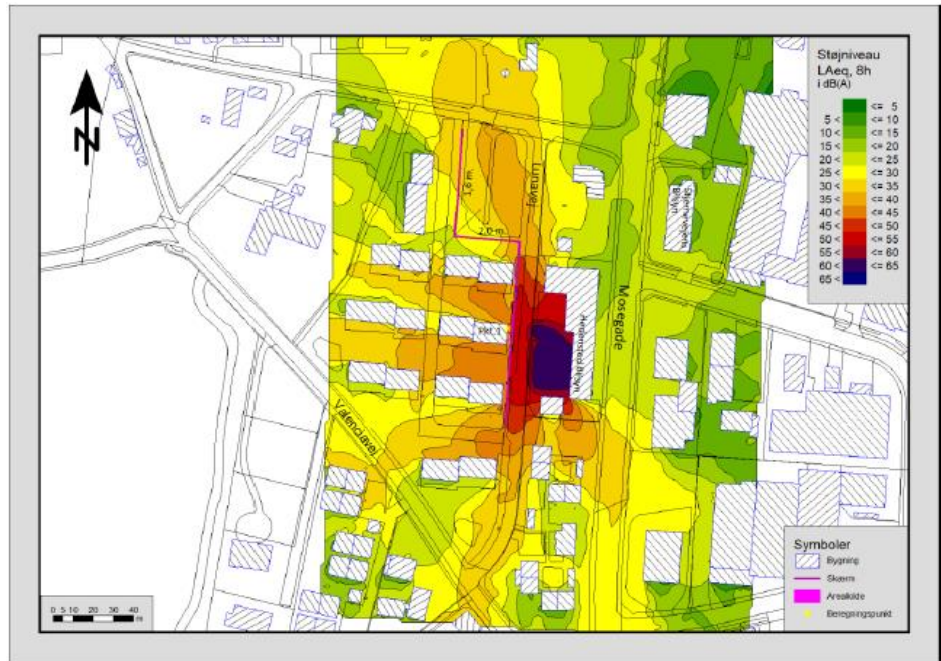

Figur 7-13 Beliggenhed af beregningspunkterne samt planområdet med blåt (uden for kortet). /22/

7.1.4. Afværgetiltag og overvågning

For at sikre overholdelse af støjgrænseværdierne for virksomhedsstøj skal der i planområdets skel mod øst placeres en skærm med følgende egenskaber:

- Skærmen skal være 2,0 meter høj, dog kun 1,6 meter høj på det nordligste stykke, se Figur 7-14.
- Skærmen skal være tæt.
- Skærmen skal have en fladevægt på mindst 10 kilogram per kvadratmeter.

Figur 7-14 Placering af støjskærm med forskellige højder.

Miljøstyrelsens krav til trafikstøj er overholdt på hele det udlagte område ved at holde en afstand på 2 meter fra skel mod Valenciavej. Der indtegnes en byggelinje på 2 meter mod Valenciavej i lokalplanen i overensstemmelse med dette.

Der skal for støjpåvirkning fra boldbanerne indskrives følgende bestemmelser for at sikre et godt støjmiljø ved boligerne:

- Det skal sikres, at boliger er mindst 50 meter fra nærmeste boldbane.
- Alle boliger med et facadeniveau på mere end 45 decibel skal have vinduer af mindst den laveste klasse lydvinduer, for at sikre det indendørs støjniveau er lavt.

Som yderligere tiltag kan der eventuelt monteres et tæt hegn med en fladevægt på mindst 10 kilogram per kvadratmeter ved terrasser ved facader med mere end 45 decibel. Dette hegn bør være mindst 160 centimeter højt.

Som betingelse for ibrugtagning for lokalplanen skal det kunne dokumenteres, at Miljøstyrelsens støjgrænseværdier kan overholdes inden for planområdet.

7.1.5. Samlet vurdering

Der er foretaget en vurdering af støjpåvirkningen fra eksisterende virksomheder, trafikstøj samt støj fra boldbaner og skydebaner.

Der er beregnet og vurderet på støj fra de nærliggende virksomheder, som er beliggende øst for planområdet. Støjberegningerne viser, at støjgrænserne ikke overholdes for de enkelte virksomheder. Der er derfor foreslået indarbejdelse af en støjskærm, hvortil beregningerne viser, at støjgrænseværdierne for de enkelte virksomheder overholdes. Det vurderes samlet set, at påvirkningen er **begrænset**. Miljøstyrelsens støjgrænseværdier for åben og lav boligbebyggelse er overholdt i planområdet uden, at virksomhedernes støjvilkår er ændret.

For trafikstøj er der beregnet konturkort og facadeniveauer for vejtrafikken. Miljøstyrelsens krav om maksimalt 58 decibel L_{den} vejstøjniveau er overholdt på alle facader og på alle opholdsarealer. Miljøstyrelsens krav er overholdt på hele det udlagte område

ved at holde en afstand på 2 meter fra skel mod Valenciavej. Der indtegnes en bygge-
linje på 2 meter mod Valenciavej i lokalplanen i overensstemmelse med dette. Det vur-
deres, at påvirkningen vil være **begrænset** ved indarbejdelse af afværgetiltag.

For boldbaner er der ligeledes beregnet støjkonturkort og facadeniveauer. Der er ikke
specifikke grænseværdier for denne type støj, men der er givet forslag til sikring af
gode støjforhold. Ved indarbejdelse af disse foranstaltninger vurderes påvirkningen at
være **begrænset**.

Der er vurderet på støj fra skydebanerne beliggende Remmerlundsvej 33 og 37A. Der
vurderes ikke at være en væsentlig støjpåvirkning fra skydebanerne, da støjpåvirknin-
gen i beregningspunkterne er overholdt, og niveauet i planområdet således vurderes
at være lavere. Det vurderes således, at støjgrænseværdierne vil overholdes i planom-
rådet. Det vurderes samlet set, at påvirkningen er **begrænset**.

8. BIOLOGISK MANGFOLDIGHED

8.1 BILAG IV-ARTER

Habitatdirektivets bilag IV indeholder en liste over dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til at beskytte. Habitatdirektivet indeholder blandt andet forbud mod ødelæggelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arter samt forbud mod forsætligt drab af disse. /31/ I følgende kapitel vil der foretages en nærmere vurdering af bilag IV-arter med fokus på flagermus inden for planområdet.

8.1.1. Metode og afgrænsning

I Tabel 8-1 præsenteres de forhold, der jævnfør afgrænsningen skal undersøges i miljøvurderingen.

Tabel 8-1 Opsummering af afgrænsningsnotatet.

Påvirkning	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Datagrundlag
Biologisk mangfoldighed – Bilag IV-arter	Ifølge arter.dk er der ikke registreret bilag IV-arter inden for planområdet. Der er registreret fund af stor vandsalamander cirka 1,4 kilometer øst for planområdet og cirka 1,7 kilometer sydøst. Som fremgår af emnet "Natura 2000" vurderes det ikke, at plangrundlaget vil påvirke stor vandsalamanders yngle- og rasteområder grundet artens korte vandringsafstand og spredningsevne. Ligeledes er der registreret fund af grøn mosaikguldsmed cirka 2,3 kilometer nordøst for området. Grøn mosaikguldsmed yngler i to forskellige habitattyper i Danmark. 1) meso-eutrofe søer og moser med en solbeskinnet vandflade, ofte i skov 2) I Sydvestjylland yngler den også i kanaler og grøfter med rig vegetation. Odder er registreret cirka 2,5 kilometer nordøst for planområdet. Odder er knyttet til ferske og salte vande. Odder lever solitært og i stærkt menneskepåvirkede landskaber som de danske, er den altovervejende nataktiv. Territorierne kan strække sig over mere end 10-20 kilometer vandløb, søbred og/eller kyststrækning. Planområdet består af større bygninger i den sydøstlige del af området, og der findes forskellige beplantninger og legeplads inden for den øvrige del af området. Planområdet vurderes ikke at indeholde potentielle levesteder for hverken grøn	Undersøgelse og udarbejdelse af levestedsvurdering for at vurdere potentielle levesteder for flagermus i området. Foretage en vurdering af påvirkning på flagermus, påvirkningen af yngle- og rasteområder, samt hvorvidt den økologiske funktionalitet opretholdes. (Levestedsvurderingen er vedlagt som Bilag C)

Påvirkning	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Datagrundlag
	mosaikguldsmed eller odder, hvorfor der ikke vurderes at ske en væsentlig påvirkning på disse arter. Der er registreret flagermus cirka 1,4 kilometer øst for planområdet. Inden for planområdet findes eksisterende beplantninger og bygninger, som ønskes nedrevet. Det skal undersøges nærmere, om der findes flagermus inden for området. Der skal derfor udarbejdes en levesteds-vurdering for at vurdere, om der er potentielle levesteder for flagermus i området. På baggrund af dette skal der foretages en vurdering af påvirkning på flagermus, herunder påvirkningen af yngle- og rasteområder, samt hvorvidt den økologiske funktionalitet af områderne opretholdes. Planområdet ligger ikke inden for udpegningerne af Grønt Danmarkskort. Nærmeste økologiske forbindelse findes cirka 215 meter nord og cirka 185 meter syd for planområdet. Nærmeste potentielle økologiske forbindelse findes cirka 170 meter og cirka 88 meter syd for planområdet. Nærmeste naturbeskyttelsesinteresser og potentielle naturbeskyttelsesinteresser findes cirka 600 meter øst for planområdet. Det vurderes, at planforslagene grundet deres art og dimensioner ikke vil medføre en påvirkning på udpegningerne af Grønt Danmarkskort.	

Alle danske arter af flagermus er anført på bilag IV i EU-habitatdirektivet fra 1992, og de enkelte medlemslande har således en forpligtigelse til at beskytte arterne samt deres yngle- og rasteområder. I den forbindelse sondres mellem individbeskyttelsen i artikel 12 litra a-c, der opstiller forbud mod forsætlig indfangning, drab og forstyrrelse af artsenhederne og områdebeskyttelsen i artikel 12 litra d, som forbyder beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder. /33/

Beskyttelsen af bilag IV-arter er implementeret i dansk lovgivning igennem naturbeskyttelsesloven /34/, artsfredningsbekendtgørelsen /35/, planhabitatbekendtgørelsen /36/ og habitatbekendtgørelsen /37/. Beskyttelsen indebærer forbud mod følgende indgreb mod bilag-IV arterne:

- Alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen.
- Forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer.

- Forsætlig ødelæggelse eller indsamling af æg i naturen.
- Beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder.

Individbeskyttelsen kan eksempelvis genfindes i naturbeskyttelseslovens paragraf 29a, stykke 1, der fastlægger, at bilag IV-arterne ikke forsætligt må forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden /34/. Områdebeskyttelsen dækkes blandt andet i planhabitatbekendtgørelsens paragraf 7, stykke 2, der indebærer et forbud mod vedtagelse af et planforslag, hvis gennemførslen af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter /36/.

I en dansk kontekst spiller princippet om vedvarende økologiske funktionalitet en afgørende rolle i beskyttelsen af yngle- og rasteområder. Følgende passus fra forarbejderne til naturbeskyttelseslovens paragraf 29a er således central ved forståelsen af de danske regler om beskyttelsen af yngle- og rasteområder:

”Opretholdelse af den økologiske funktionalitet betyder, at det vil være muligt inden for rammerne af direktivet at nedlægge/beskadige en lokalitet, hvis dette modsvares af forbedringer et andet sted i samme økologiske netværk [...]”

Formålet med forbuddet i habitatdirektivets artikel 12 er at bidrage til at sikre arternes eller bestandenes bevaringsstatus. Forbuddet kan således betragtes som overholdt, hvis yngle- eller rasteområder og bestande opretholdes på samme niveau som hidtil, og den økologiske funktionalitet af områderne bevares. Der er således ikke en direkte forpligtigelse til direkte at forbedre arternes bevaringsstatus.

Der skal foretages en nærmere undersøgelse og vurdering af potentielle levesteder for flagermus i området. Mange arter af flagermus benytter hulrum og sprækker i bygninger som raste og/eller ynglesteder, hvorfor habitatdirektivets artsbeskyttelse også dækker disse strukturer. Der er derfor behov for at vurdere, om både bygningerne og træer, både potentielt og faktisk, rummer flagermus. Efter anbefalingerne i forvaltningsplanen for flagermus baseres vurderingen normalt på to slags undersøgelser:

- Kortlægning af potentielle flagermuslevesteder i træer og bygninger.
- Lytteundersøgelser af forekomst af flagermusarter, herunder lokalisering af benyttede yngle- og rastesteder.

Kortlægning af potentielle raste- og ynglesteder er udført ved en levestedsbesigtigelse, hvor mulige egnede strukturer for flagermus inspiceres. Levestedsvurderingen er desuden vedlagt som Bilag C. Der er efterfølgende foretaget nærmere undersøgelse af forekomst af flagermus, som er nærmere beskrevet i nedenstående.

Besigtigelse af træer

Der blev den 10. april 2025 udført feltbesigtigelse af træerne. Alle træer og trægrupper inden for planområdet blev gennemgået og vurderet. Der blev screenet efter strukturelle skader på træer, hvori flagermus kan søge skjul og raste, enten i hulrum eller dybe sprækker. Gennemgangen af træerne på området er foretaget fra jorden ved hjælp af en kikkert, inden der kom blade på træerne. Følgende parametre blev noteret ved træer med potentiale /31/:

- Træets diameter i brysthøjde, cirka 130 centimeter over jorden med brug af en tommestok.
- Registreret GPS-koordinat ved hjælp af Google Maps på en smartphone. Eventuelle unøjagtigheder i positionsbestemmelse er løbende korigeret i GIS ved hjælp af luftfoto på appen. Dog kan der stadig forekomme usikkerheder på cirka 5 meter.
- Noteret træart (i nogle tilfælde begrænset til slægt).

- Noteret og taget fotos af strukturer, der gør træet egnet som levested for flagermus eller har potentiale til at udvikle sig til et fremtidigt flagermushabitat.
- Hvert træ blev givet karakter for dets potentiale som habitat for flagermus (henholdsvis intet potentiale, lav, middel eller høj). Træer, der ikke nævnes, regnes for at være uden potentiale.
- Potentiale vurderingen baseres på træets størrelse, alder og synlige hulheder. Højsiddende hulheder i træer kan være overset og andre træer end de udpegede, kan have strukturer, hvor flagermus kan raste.

Besigtigelse af bygninger

Samtidig med træbesigtigelsen blev der foretaget en undersøgelse af bygningerne blev. Bygningernes periferi blev undersøgt for mulige ind- og udgangshuller, sprækker og hulrum. Derefter blev de indvendige dele af bygningerne undersøgt for tegn på flagermus, specifikt /31/:

- Levende eller døde individer af flagermus.
- Ekskrementer eller urin, herunder lugt.
- Pelsolie-pletter.
- Rester af byttedyr, typisk afpillede insektvinger.
- Lyde af aktive flagermus (eksempelvis Social kald).

Derudover blev bygningsstrukturer vurderet, om de potentielt kunne udgøre rastepladser for flagermus.

Flagermuslytninger ved bygninger

Der er foretaget en sommerlytning og en sensommerlytning i løbet af sommeren 2025. Der blev foretaget artsbestemmelserne af flagermus under lytningerne og efterfølgende doubletjekket ud fra de indsamlede lydoptagelser. Lydfilerne er blevet efteranalyseret både manuelt og ved hjælp af Kaleidoscope Pro Analysis software. /31/

Der er den 11. juli 2025 foretaget en sommerlytning med fokus på ind- og udflyvning omkring bygningerne. Temperaturen var ved start cirka 20 grader og let til ingen vind. Flagermusaktiviteten blev registreret ved den sydlige gavl af hovedbygningen og fra parkeringspladsen ved den nordlige gavl på den østlige sektion af hovedbygningen, ved hjælp af håndholde detektor. Lytningen foregik fra et kvarter før solnedgang til halvdelen time efter solnedgang, se Tabel 8-2. /31/

Tabel 8-2 Tidsrum for sommerlytningen den 11. juli 2025. /31/

Registrerings type	Dato	Start tid	Solnedgang	Slut tid
Aktiv registrering	11. juni 2025	21:45	22:00	23.30

Der er ligeledes foretaget en sensommerlytning den 18. august 2025 med fokus på ind- og udflyvning omkring bygningerne. Temperaturen var ved start cirka 19 grader og let til ingen vind. Flagermusaktiviteten blev aktivt registreret ved den sydlige gavl af hovedbygningen og fra parkeringspladsen ved den nordlige gavl på den østlige sektion af hovedbygningen, ved hjælp af håndholde detektor. Lytningen foregik fra et kvarter før solnedgang til halvdelen time efter solnedgang, se Tabel 8-3. /31/

Tabel 8-3 Tidsrum for sensommerlytningen den 18. august 2025. /31/

Registrerings type	Dato	Start tid	Solnedgang	Slut tid
Aktiv registrering	18. august 2025	20:35	20:50	22:20

8.1.2. Miljøstatus

I dag består planområdet af nogle bygninger, som er delvist i brug og et større grønt areal med legepladser og mindre beplantninger, hvor der er nogle store træer. De

nære omgivelser domineres af tæt byggeri, som til dels er nybygget. Der findes rester af tidligere landlig bevoksning med småskove og levende hegn spredt i landskabet. De grønne elementer, der kan understøtte flagermusbestande, er fordelt pletvis og i små linjer. Inden for 200-300 meter fra planområdet findes mod nordøst og syd større sammenhængende træbevoksninger, og omkring 500-600 meter mod sydøst og nordøst findes flere mindre søområder. /31/

Ifølge arter.dk /38/ og Danmarks Miljøportal /39/ viste der inden for 2 kilometer fra området ingen artsbestemte fund, hvilket dog ikke nødvendigvis indikerer, at der ikke er forekomst af flagermus i området. Det kan skyldes manglende data og fraværet af tidligere undersøgelser. Der er foretaget en undersøgelse inden for cirka 15 kilometer omkring planområdet for at danne et bedre overblik over lokalforekomsten af flagermusarter. Flagermus er meget mobile i landskabet og kan pendle store afstande mellem deres raste og fouragerings steder eller deres sommer- og vinterkvarterer. /31/

I søgeområdet er der registreret 10 arter af flagermus: brunflagermus, dværgflagermus, brun langøre, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, trolldflagermus, vandflagermus, damflagermus og frynseflagermus. /31/

Damflagermus er registreret med enkelte fund i udkanten af søgeområdet og betragtes som en sjælden art i Danmark. Arten er primært tilknyttet større vandflader såsom søer, åer, fjorde og tagrørsbevoksninger, hvor den ligeledes typisk har sine rastepladser i nærheden af. Grundet de få registreringer og artens krav til habitat vurderes det som usandsynligt, at damflagermus forekommer regelmæssigt i planområdet. Frynseflagermus har kun enkelte observationer i søgeområdet, men vurderes generelt ikke som almindeligt forekommende i bebyggede områder, da arten er tilknyttet strukturrige løvskove. Begge arter kan let forveksles med den langt mere almindelige vandflagermus, hvilket kan mindske sikkerheden af de enkelte registreringers pålidelighed. /31/

I kraft af flagermusarternes mobilitet og udbredelse vurderes 8 af de 10 arter, der er dokumenteret i 15 kilometerzonen at kunne forekomme i området. Kravene til arternes sommer/efterårskvarterer samt vinterkvarterer, kan ses i Tabel 8-4. /31/

Tabel 8-4 Krav til sommer-/efterårs- og vinterkvarterer for flagermusarter fundet i 15 kilometer søgezone omkring området. /31//40/

Art	Sommer-/Efterårskvarterer	Vinterkvarterer
Sydflagermus (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Bygninger	Bygninger
Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)	Træer/bygninger	Underjorden
Vandflagermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	Træer	Træer/under jorden
Frynseflagermus (<i>Myotis nattereri</i>)	Træer/bygninger	Træer/bygninger
Brunflagermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	Træer	Træer
Trolldflagermus (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Træer/bygninger	Træer/bygninger
Pipistrelflagermus (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Træer/bygninger	Træer/bygninger
Dværgflagermus (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	Træer/bygninger	Træer/bygninger
Brun langøre (<i>Plecotus auritus</i>)	Træer/bygninger	Træer/bygninger/under jorden

Art	Sommer-/Efterårskvarterer	Vinterkvarterer
Skimmelflagermus (<i>Vespertilio murinus</i>)	Bygninger	Bygninger

Træbesigtigelse

Der blev i området registreret flere træer og træbevoksninger med større træer på 30-50 centimeter i diameter. Der blev ikke observeret strukturer, såsom hulheder eller skader, som kunne fungere som rastesteder for flagermus i nogen af træerne i området. /31/

Bygningsbesigtigelse

Områdets eksisterende bygninger består af en større bygning opdelt i to hovedsektioner samt flere mindre bygninger (legehuse, redskabsskure og pavillon). Alle bygninger blev undersøgt både indvendigt og udvendigt. /31/

Ingen af bygningerne havde tegn på flagermusaktivitet. Dog blev der på den store bygning identificeret flere udvendige strukturer, der potentielt kan anvendes af flagermus som raste- eller ynglesteder, se Figur 8-1. Der var i den sydlige del af bygningen underbeklædning i tagudhænget med store sprækker mellem brædderne, hvilket kan give adgang til hulrum over tagudhænget. Der var desuden i begge gavle af den sydøstlige bygningssektion træbeklædning med store sprækker, der potentielt vil kunne fungere som indgang til tagkonstruktionen eller i sig selv vil kunne fungere som raste- eller ynglesteder. Yderligere blev der observeret flere huller i murværket på sydsiden mod Luvavej, som gav adgang til hulrum i muren og muligvis til hele hulmuren. Ingen af de mindre bygninger/skure havde strukturer egnede som raste- eller ynglesteder for flagermus. /31/

Figur 8-1 Oversigtskort over området med markering af bygningsdele. /31/

Flagermus lytninger ved bygninger

Sommerlytninger 11. juli

Der blev under lytningen registreret tre arter af flagermus: brunflagermus, dværgflagermus og pipistrelflagermus. Det er ikke visuelt muligt at skelne mellem dværgflagermus og pipistrelflagermus, da de kan kun adskilles via de registrerede kald, hvorfor der kan forekomme unøjagtigheder i feltbeskrivelserne, når begge arter har været til stede samtidig. Beskrivelserne repræsenterer den bedst mulige vurdering af, hvilken adfærd der blev observeret i relation til de opfangede kald. /31/

Den første registrerede flagermus var en dværgflagermus klokken 22:37, cirka 37 minutter efter solnedgang. Den blev observeret fouragere omkring parkeringspladsen ud for den nordlige gavl af den østlige sektion af hovedbygningen. Det blev ikke registreret, hvilken retning den kom fra. Klokken 22:46 blev der registreret en dværgflagermus, da den kort fløj forbi den sydlige del af hovedbygningen. Klokken 22:55 blev den samme dværgflagermus, som fouragerede ved parkeringspladsen, set flyve op og kort sætte sig under et af brædderne i toppen af gavlen, før den fortsatte jagten omkring parkeringspladsen, hvor den periodevis blev registreret resten af aftenen. /31/

Ved den nordlige gavl blev der registreret mindst tre individer, der fløj rundt, men mindst en af dem har været en pipistrelflagermus. Den første pipistrelflagermus blev registreret klokken 22:40, cirka 40 minutter efter solnedgang, hvor den er registreret fourage sammen med dværgflagermusen ved parkeringspladsen ved den nordlige gavl af bygningens østlige sektion. Der blev klokken 22:57 observeret en pipistrelflagermus flyve fra øst langs Valenciavej, hvor den drejede sydpå ved hovedbygningen og forsvandt. Klokken 23:15 blev pipistrelflagermusen observeret fouragere tæt på den nordlige gavl. Her satte den sig flere gange kortvarigt på ydersiden af et af brædderne i toppen af gavlen, inden den fortsatte fourageringen ved parkeringspladsen. /31/

Den første brunflagermus blev registreret klokken 22:45, cirka 45 minutter efter solnedgang, hvor den blev hørt, dog ikke set, omkring parkeringspladsen ved den nordlige gavl af den østlige bygning. Brunflagermus blev desuden registreret klokken 22:51, hvor et individ fouragerede omkring nogle af træerne øst for hovedbygningen. /31/

Sensommerlytninger 18. juli

Der blev under lytningen registreret tre arter af flagermus: brunflagermus, dværgflagermus samt enten sydflagermus eller skimmelflagermus. Sydflagermus og skimmelflagermus er næsten umulige at skelne fra hinanden i felten og kræver lydoptagelser af tilstrækkelig kvalitet for at kunne artsbestemmes ved efteranalyse. Ved denne lytning blev der kun registreret en enkelt forbiflyvning af en af de to arter, og det er derfor ikke muligt med sikkerhed at afgøre, hvilken af de to arter der var tale om. /31/

Den første registrerede flagermus var en brunflagermus klokken 20:45, cirka 5 minutter før solnedgang, hvor den blev hørt flyve hen over området. Brunflagermus blev derudover kun hørt klokken 21:04, da endnu et individ fløj over området, og klokken 21:10 hvor der blev registreret sociale kald uden visuel observation. Den tidlige observation peger i retning af et nærliggende rastested i en trægruppe. Brunflagermusen, der er en hurtig flyver, kan dog nå at bevæge sig flere kilometer på få minutter. /31/

Den første dværgflagermus blev registreret klokken 21:02, cirka 12 minutter efter solnedgang, hvor den blev observeret fouragere over græsplænen på nabogrunden øst for bygningen. Dette er tidligt for arten, dog ikke usædvanligt at dværgflagermus kan være aktive allerede fra solnedgang. Adfærden kunne pege i retning af et rastested på nabogrunden eller i umiddelbar nærhed til denne. I de efterfølgende minutter blev yderligere to dværgflagermus registreret fouragere på parkeringspladsen ved den

nordlige gavl af den sydøstlige delbygning samt over græsplænen på nabogrunden. Fra klokken 21:07 til 21:17 blev der registreret flere sociale kald fra de tre dværgflagermus, herunder revirkald fra en han. De tre individer blev observeret frem til klokken 21:19, hvor de fløj videre. Dværgflagermus blev derudover kun registreret klokken 21:28, hvor en dværgflagermus kortvarigt fouragerede over parkeringspladsen, inden den fløj videre. /31/

Sydflagermus eller skimmelflagermus blev kun observeret én gang, da et individ klokken 21.40, cirka 50 minutter efter solnedgang, kort fløj forbi den sydlige del af bygningen. /31/

8.1.3. Vurdering af påvirkninger

Rastesteder i træer

Der blev ikke fundet relevante hulheder eller skader med potentiale som rastesteder for flagermus. Hvis beplantning inden for planområdet skal fjernes, vurderes det muligt at fjerne dette uden tab af rastesteder for flagermus. Det vurderes samlet set, at der vil ske en **ubetydelig** påvirkning af flagermus ved fældning af træer inden for planområdet. Bevoksningerne formodes dog at have mindre betydning som jagtområde for lokalt rastende flagermus, se desuden nedenstående afsnit om økologisk funktionalitet af yngle- og rasteområder. /31/

Rastesteder i bygninger

Ved besigtigelsen af de mindre bygninger (legehuse, redskabsskure og pavilloner) blev der ikke fundet strukturer, som er anvendelige for flagermus. På baggrund af dette vurderes der at ske en **ubetydelig** påvirkning ved nedrivning af de mindre bygninger. Der vurderes ikke at ske en påvirkning på flagermus og deres yngle- og rasteområder. /31/

Den store bygning viste ved besigtigelsen ingen tydelige tegn på flagermusaktivitet. Der blev dog konstateret flere potentielle strukturer, såsom sprækker og hulrum i tagkonstruktionen og murværket, som kan udgøre egnede raste- eller ynglesteder for flagermus. I sommeren 2025 blev der derfor foretaget lytninger ud fra dele af bygningen, der vurderes at have egnede strukturer. Som beskrevet i afsnit 8.1.2 blev der registreret fire arter af flagermus i området: dværgflagermus, pipistrellflagermus, brunflagermus samt enten sydflagermus eller skimmelflagermus, som ikke kunne artsbestemmes med sikkerhed. Sydflagermusen er desuden den hyppigst forekommende af de to arter i Østjylland. /31/

Lytningerne viste lav til ingen flagermusaktivitet omkring den sydlige del af bygningen, bortset fra enkelte forbi flyvende eller kortvarigt fouragerende individer. Ved parkeringspladsen ud for den nordlige gavl på den sydøstlige del af bygningen blev der registreret betydeligt højere aktivitet. Under sommerlytningen blev der fra cirka 40 minutter efter solnedgang og resten af lytteperioden registreret næsten konstant fouragering omkring parkeringspladsen af dværgflagermus og pipistrellflagermus. Denne jagtaktivitet betinges af forekomsten af større træer, der, om end ikke egnede som rastesteder, giver gode jagtmuligheder for flere flagermusarter. /31/

Der blev ikke registreret nogen tidlig udflyvningsaktivitet fra den nordlige gavl. I juli viste lytningen dværgflagermus og pipistrellflagermus, der fouragerede i området, dog flere gange adfærd hvor de interagerede med gavlens beklædning. En dværgflagermus fløj kortvarigt ind under en af beklædningsbrædderne, før den fortsatte fourageringen. På baggrund af den sene første registrering og manglende observation af udflyvning vurderes det, at flagermusene ikke har rastet under beklædningen på gavlen forud for

undersøgelserne. Den observerede "visitationsadfærd" indikerer, at de er opmærksomme på de potentielle rastepladser i tagudhængen på gavlen og sandsynligvis benytter dem spontant i perioder. /31/

Ved sensommerlytningen blev der registreret tidligere aktivitet af dværgflagermus omkring parkeringspladsen ved den nordlige gavl. Her fouragerede tre individer omkring parkeringspladsen og på græsplænen øst for bygningen. De blev observeret cirka 10 minutter efter solnedgang, hvilket er inden for den normale udflyvningsperiode for dværgflagermus. Dette tyder på, at rastestedet er meget tæt på. Aktiviteten varede omkring 30 minutter, hvorefter de forsvandt. I denne periode blev der ligeledes registreret flere revirkald fra en han. Dette kan indikere, at han har et parringskvarter et sted i nærområdet. Den første registrering blev gjort over nabogrunden og ikke ved bygningens gavl, hvilket kunne tyde på, at flagermusene ikke har rastet i bygningen, men sandsynligvis i et nærliggende træ eller bygning. Det skal dog tilføjes, at bygningerne på grunden mod øst til dels er under 20 år gamle og ikke synes at besidde de kvaliteter, der skal til, for at flagermus vil raste der. /31/

Der blev ikke direkte dokumenteret rasteaktivitet i selve bygningen. Observationerne tyder på, at dværgflagermus og/eller pipistrelflagermus kan benytte gavlens beklædning som rastested, da de udviste tydelig bevidsthed om de mulige rastepladser. Observationerne er konsistente med, at flagermusene er fløjet ud lokalt, har jaget nær rastestedet og siden er fløjet mod et af de nærliggende områder med større trægrupper og søer, hvor der må antages at være bedre jagtmuligheder for flagermus. Der er fundet tegn på rast både i juli og august, selvom den første kontakt med flagermusene skete sent, peger observationerne samlet set på, at arten har et fast tilhørsforhold til området. /31/

Ynglekolonier af flagermus vil typisk vælge optimalt placerede steder med mulighed for opvarmning grundet soleksponering. Hannerne kan vælge mindre optimale placeringer, som eksempelvis en nordgavl med en noget køligere placering. /31/

Antalsmæssigt vurderes der at være tale om ganske få individer, og forekomst af ynglekolonier kan udelukkes. Det vurderes, at bygningsdele sandsynligvis benyttes som mellemkvarter for en eller få flagermus, samt at dette kan fungere som parringskvarter. /31/

Der er af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø ikke fastlagt en tydelig grænse for, hvornår et rastested i bygninger kan betragtes som et raste- eller ynglested af betydning for flagermusbestande. Der mangler dermed klare retningslinjer for, hvornår levestedsbeskyttelsen skal træde i kraft i forbindelse med nedrivning eller ombygning af bygninger. Der er fortilfælde, hvor Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har vurderet, at mindre betydende mellemkvarterer ikke var omfattet af levestedsbeskyttelse. Hertil tillægger EU-Domstolen ikke antallet af rastende individer betydning for, om et rastested er beskyttet. Flagermusenes krav til denne type mellemkvarterer er beskedne, og de kan tilfredsstilles andre steder, herunder eksempelvis ved opsætning af flagermuskasser. /31/

Afværgetiltag

Der er i forbindelse med undersøgelserne registreret adfærd, som indikerer, at særligt dværgflagermus og pipistrelflagermus sporadisk kan benytte sprækker under brædder på den nordvendte gavl som mellemkvarter. Der vurderes at være tale om få individer, og anvendelsen er sandsynligvis uregelmæssig og af begrænset omfang, potentielt som parringskvarter eller midlertidigt opholdssted. Derimod er der ingen tegn på, at området anvendes som rastested af større grupper af flagermus, herunder ynglekolonier. På trods af den begrænsede betydning skal der tages højde for både levesteds- og indvidbeskyttelsen i henhold til habitatdirektivets bestemmelser. Afværgetiltagene skal

derfor sikre, at eventuelle individer ikke skades, samt at der stilles alternative rastemuligheder til rådighed i forbindelse med nedrivning og nybyggeri. Den konkrete udformning bør ske i dialog mellem bygningsansvarlige og flagermusfaglig ekspertise, men nedenstående principper skal lægge til grund. /31/

Sikring af levestedsbeskyttelsen

Bygningen med de nuværende rastesteder ønskes nedrevet før, der kan bygges nyt på grunden. For at sikre vedvarende opretholdelse af rastestedernes funktion faseledes etableringen af erstatningsrastesteder tilsvarende. Dermed etableres der inden påbegyndt nedrivning midlertidige rastesteder, der sikrer, at flagermusene fortsat har adgang til egnede rastesteder i området. Som en langsigtet løsning indarbejdes permanente rastemuligheder i det kommende byggeri. Afværgetiltagene dimensioneres efter de nuværende rastemuligheder således, at der som minimum bliver tale om en 1:1 erstatning. Som en forsigtighedsforanstaltning etableres i praksis flere rastemuligheder, end det er dokumenteret, at flagermusene har benyttet. Dette giver den samme fleksibilitet, som flagermusene har i dag, ved adgang til forskellige dele af tagkonstruktionen. Der etableres i alt to midlertidige rastemuligheder i flagermuskasser og permanente rastemuligheder på bygninger, som er nærmere uddybet nedenfor. /31/

Midlertidige tiltag før nedrivning

Forud for nedrivning af bygningerne skal der opsættes minimum to flagermuskasser, som kan fungere som midlertidige rastesteder for de individer, der måtte benytte bygningen: /31/

- Kasserne skal være egnede til spalterastende arter som dværgflagermus og pipistrelflagermus. Det kan eksempelvis være flagermuskasser af typen Schwegler 1FF.
- De placeres i et roligt hjørne af grunden, hvor der ikke vil forekomme arbejdsbelysning under anlægsfasen. Stedet skal i anlægsperioden afmærkes, således det ikke bliver inddraget i arbejdsområder.
- Placeringen skal være 3-5 meter eller mere over terræn og gerne i nærheden af eksisterende træer eller strukturer, som flagermusene allerede benytter til fouragering.
- Kasserne opsættes minimum 6 måneder før, nedrivning påbegyndes, således flagermusene har mulighed for at opdage og tage dem i brug. De 6 måneder skal omfatte en sommerperiode, hvor flagermusene er aktive.
- Kasserne kan nedtages minimum 6 måneder efter afslutningen af anlægsarbejdet og etableringen af de permanente erstatningsrastesteder, således flagermusene har haft tilstrækkelig tid til at opdage og tage disse i brug. Alternativt kan kasserne, hvis det ønskes, bevares og opsættes på en af facaderne af det nye byggeri for yderligere at understøtte områdets økologiske funktionalitet. Det skal ved nedtagningen sikres, at rastende flagermus ikke forstyrres.

Da arternes krav til denne type mellemkvarterer er beskedne, vurderes flagermuskasser at være en egnet midlertidig løsning i dette tilfælde. /31/

Tidsplaner

Af hensyn til individbeskyttelsen bør nedrivning af bygningsdele med potentielle rastesteder planlægges uden for de mest følsomme perioder for flagermus. Arbejdet bør så vidt muligt påbegyndes i perioderne fra april til primo juni eller fra sidst i august til oktober, hvor risikoen for at forstyrre rastende individer er mindst. Denne tidsbinding udelukker ikke, at der kan være rastende flagermus, der skal tages hensyn til. I de angivne perioder jager rastende flagermus på egnede nætter. Derfor er det muligt at monitorere forekomsten samt tilrettelægge arbejdet således, at forstyrrelse og risiko for skade på individer kan undgås. Selvom der ikke er påvist ynglekoloni i bygningen, bør

nedrivning i sommerperioden fra juni til august undgås, da flagermus fortsat kan benytte de eksisterende strukturer som midlertidige rastesteder i denne periode. /31/

Fremgangsmåde ved nedrivning

Der er registreret adfærd, hvor flagermus kortvarigt har opholdt sig i gavlens beklædning, hvorfor nedrivningen skal ske med forsigtighed. Der er to mulige strategier; udslusning og skånsom nedrivning, som beskrives nedenfor: /31/

1. Udslusning

- Det skal forud for arbejdets påbegyndelse monitoreres, om der er aktuell rasteforekomst af flagermus. Dette gøres ved observation i udflyvningsperioden om aftenen. Vejrforholdene skal være gunstige for flagermusaktivitet.
- I bekræftende tilfælde opsættes flagermusluse ved alle potentielle ud- og indflyvningssteder. Hvis det ikke er muligt at blokere alle indgange til bygningens konstruktion, kan udslusning ikke benyttes. Der udføres et kontrolbesøg en efterfølgende aften for at sikre, at flagermusene ikke har fundet en overset vej ind i bygningen.
- Udslusning foretages over 5-7 nætter med egnede vejrforhold til flagermusaktivitet. Derefter kan nedrivningen foretages uden yderligere hensyntagen til flagermus. Det skal dog sikres, at der ikke undervejs i nedrivningsprocessen åbnes for ny adgang til rastemuligheder, eksempelvis ved at fjerne taget over kort tid.

2. Skånsom nedrivning

- Nedrivning af tagudhæng og gavlbeklædning foretages under biologisk tilsyn.
- Nedtagning af materialer skal ske gradvist, således eventuelle flagermus kan nå at forlade strukturerne.
- Hvis der konstateres flagermus, skal arbejdet standses midlertidigt, og dyrene gives mulighed for at forlade stedet.
- Der må ikke foretages aktiviteter, som medfører risiko for at inde-spærre dyr i konstruktioner.

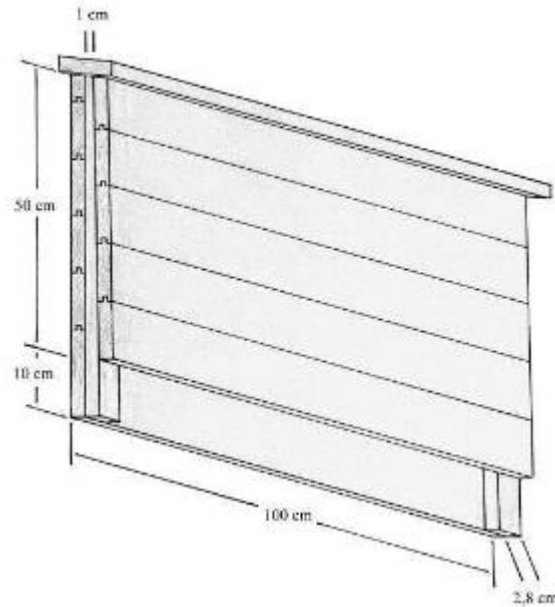
Begge disse fremgangsmåder sikrer overholdelse af forbuddet mod drab og forstyrrelse af individer. Hvis der sker fund af flagermus ved nedrivning og udslusning, skal der først søges om dispensation hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Permanente erstatningsløsninger i ny bebyggelse

For at sikre fortsatte rastemuligheder i området skal der indarbejdes permanente løsninger i det nye byggeri, se principskitse af dette på Figur 8-2: /31/

- Der etableres pladekonstruktioner på minimum to af de nye bygningers gavle.
- Konstruktionerne skal efterligne de eksisterende sprækker under vindbrædderne og fungere som spalteformede rastesteder.
- Indgange skal være smalle, ubelyste og placeret, således flagermus kan lande og kravle ind. Dette skal sikres i forbindelse med planlægning af udebelysningen.
- Der anvendes råtv træ, eller plankerne overfladebearbejdes, således de er ru og lette for flagermusene at holde sig fast på.
- Konstruktionerne skal være vedligeholdelsesfri og integreret i bygningens facade.
- Der anvendes vejrbestandige materialer, eller der foretages overfladebehandling for at sikre holdbarheden. Der skal bruges midler, der ikke er giftige for flagermus. Materialevalg beskrives yderligere i nedenstående afsnit.
- Konstruktionen placeres 3-5 meter eller mere over terræn.
- For at forebygge konflikter med beboerne anbefales desuden, at de permanente flagermusrastesteder ikke placeres direkte over vinduer eller døre.

For at sikre funktionen anbefales det, at flagermusfaglig ekspertise bliver inddraget i design og opsætning af rastesteds-konstruktioner. Disse løsninger vurderes at kunne erstatte de nuværende potentielle rastestrukturer og samtidig tilbyde bedre og mere stabile rastemuligheder. /31/

Figur 8-2 Principtegning af permanent rastested til dværgflagermus og arter med tilsvarende krav til rastestedet. /31/

Uddybende om materialevalg

Ved etablering af de permanente erstatningsrastesteder skal der tages højde for, at nybyggede strukturer generelt har en lavere sandsynlighed for at blive taget i brug af flagermus end eksisterende, kendte materialer. I det omfang det er praktisk muligt, kan det være en fordel at genanvende dele af det oprindelige træværk fra den eksisterende bygning i de nye konstruktioner. Dette bevarer kendte lugte og overflader, som kan øge sandsynligheden for de tager de nye rastesteder i brug. /31/

Ved anvendelse af nye materialer må der ikke benyttes træbeskyttelsesmidler eller overfladebehandlinger, der afgiver kraftig lugt eller indeholder stoffer, som kan være skadelige for små pattedyr. Der bør anvendes dokumenteret egnede og "flagermusvenlige" produkter. Træoverflader skal være ru, således flagermusene kan fastholde sig, og konstruktionerne skal udformes som smalle spalter i overensstemmelse med gældende "best practice" for spalterastende arter. /31/

De nye pladekonstruktioner på bygningernes yderside skal udformes, således de giver egnede mikroklimatiske forhold uden gennemtræk og uden direkte lysindfald. Indgangsåbninger skal være smalle, ubelyste og udformet, således flagermusene kan lande og kravle ind. Placeringen bør ske højt på facaderne og gerne i tilknytning til bygningsdele, der giver læ og rolige forhold. /31/

Det skal sikres, at anvendte materialer herunder eventuelle bagvedliggende plader, isolering eller beklædning, som flagermusene kan komme i kontakt med, ikke har løse fibre eller strukturer, som flagermus kan hænge fast i. Konstruktionerne skal være robuste og vedligeholdelsesfri, således de kan fungere som stabile rastesteder over tid. /31/

Lys og forstyrrelse

Flagermus er følsomme over for lys, hvorfor det skal derfor sikres, at både midlertidige og permanente rastesteder ikke udsættes for direkte belysning. Flagermuskasser må ikke oplyses af arbejdslys i anlægsfasen, og de nye pladekonstruktioner bør ikke placeres i områder med permanent facadebelysning. Eventuel udendørs belysning i området bør desuden være retningsbestemt og afskærmet, således lysudbredelsen minimeres og ikke påvirker flagermusenes adgang til og anvendelse af rastestederne. /31/ Lokalplanen regulerer udendørs belysning.

Samlet vurdering

Med etablering af midlertidige flagermuskasser, skånsom nedrivning med biologisk tilsyn samt integration af permanente rastemuligheder i det nye byggeri vurderes planerne at kunne gennemføres uden konflikt med habitatdirektivets bestemmelser. Afværgestrategien vil dermed sikre, at individer ikke skades under nedrivning, der stilles alternative opholdssteder til rådighed, og områdets funktion for flagermus opretholdes på et niveau svarende til eller bedre end det nuværende. /31/ Med baggrund i dette vurderes det, at der vil ske en **begrænset** påvirkning på flagermus ved etablering af de nævnte afværgetiltag.

Økologisk funktionalitet af yngle- og rasteområder

Der skal foretages en vurdering af, om planerne kan påvirke bilag IV-arters økologiske funktionalitet af deres yngle- og rasteområder. Det gælder ligeledes en vurdering af, om planerne vil medføre en påvirkning uden for planområdet. /31/

Planområdet vurderes ud fra en landskabsøkologisk sammenhæng ikke at udgøre et kerneområde for fouragering eller for flagermusenes bevægelser igennem nærområdet. Området fremstår som et mindre, grønt delvist bebygget areal omgivet af større og mere strukturrige grønne områder med trægrupper, levende hegn og vandflader, som generelt har langt højere værdi som fouragerings- og rasteområder. /31/

Der blev ved undersøgelserne påvist forekomst af fire flagermusarter: brunflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus og syd- eller skimmelflagermus. Det forventes, at sydflagermusen findes i nærområdet, da denne art foretrækker at raste i ældre villaer og lignende huse, beliggende nær ved grønne områder. Ligeledes forventes det, at vandflagermus findes i nærområdet grundet forekomst af mindre søer i de gamle råstofgrave ved Hedensted. Vandflagermus forventes at passere forbi planområdet under færden langs med ledelinjer. /31/

De registrerede flagermusarters adfærd, herunder kortvarig og lokalt koncentreret fouragering omkring enkelte træer og bygningsdel, er karakteristisk for opportunistisk udnyttelse af mindre føderige lommer tæt ved udflyvningssteder. Bevoksningerne på grunden og i de tilstødende nabomatrikler, især mod vest, har lokal betydning for de individer, der raster i nærområdet. På baggrund af den landskabelige sammenhæng og den observerede flagermusaktivitet vurderes det ikke, at området indgår som et afgørende funktionelt element i bestandens samlede arealanvendelse. /31/

Planområdet er omgivet af tæt, vegetationsfattig bymæssig bebyggelse mod nord, øst og syd, mens nabogrunden mod vest har en mere grøn karakter. Inden for 200-500 meter findes flere større grønne områder med træbevoksning og søer, som udgør egnede jagt- og potentielle rasteområder for flagermus. Der kan desuden forekomme flere rastesteder i bygningsmassen i Hedensted for blandt andet arterne dværgflagermus, pipistrelflagermus og sydflagermus. /31/

Samlet vurderes planområdet funktion for flagermus at være lokal og begrænset. Ændringer eller fjernelse af eksisterende strukturer forventes ikke at påvirke den økologiske funktionalitet for flagermus på landskabsniveau. På den baggrund vurderes der at ske en **begrænset** påvirkning på flagermus inden for og i nærheden af planområdet.
/31/

8.1.4. Afværgetiltag og overvågning

Sikring af levestedsbeskyttelsen

Bygningen med de nuværende rastesteder skal nedrives før, der kan bygges nyt på grunden. For at sikre vedvarende opretholdelse af rastestedernes funktion faseseles etableringen af erstatningsrastesteder tilsvarende. Dermed etableres der inden påbegyndt nedrivning midlertidige rastesteder, der sikrer, at flagermusene fortsat har adgang til egnede rastesteder i området. Som en langsigtet løsning indarbejdes permanente rastemuligheder i det kommende byggeri. Afværgetiltagene dimensioneres efter de nuværende rastemuligheder således, at der som minimum bliver tale om en 1:1 erstatning. Som en forsigtighedsforanstaltning etableres i praksis flere rastemuligheder, end det er dokumenteret, at flagermusene har benyttet. Dette giver den samme fleksibilitet, som flagermusene har i dag, ved adgang til forskellige dele af tagkonstruktionen. Der etableres i alt to midlertidige rastemuligheder i flagermuskasser og permanente rastemuligheder på bygninger, som er nærmere uddybet nedenfor.

Midlertidige tiltag før nedrivning

Forud for nedrivning af bygningerne skal der opsættes minimum to flagermuskasser, som kan fungere som midlertidige rastesteder for de individer, der måtte benytte bygningen:

- Kasserne skal være egnede til spalterastende arter som dværgflagermus og pipistrelflagermus. Det kan eksempelvis være flagermuskasser af typen Schwegler 1FF.
- De placeres i et roligt hjørne af grunden, hvor der ikke vil forekomme arbejdsbelysning under anlægsfasen. Stedet skal i anlægsperioden afmærkes, således det ikke bliver inddraget i arbejdsområder.
- Placeringen skal være 3-5 meter eller mere over terræn og gerne i nærheden af eksisterende træer eller strukturer, som flagermusene allerede benytter til fouragering.
- Kasserne opsættes minimum 6 måneder før, nedrivning påbegyndes, således flagermusene har mulighed for at opdage og tage dem i brug. De 6 måneder skal omfatte en sommerperiode, hvor flagermusene er aktive.
- Kasserne kan nedtages minimum 6 måneder efter afslutningen af anlægsarbejdet og etableringen af de permanente erstatningsrastesteder, således flagermusene har haft tilstrækkelig tid til at opdage og tage disse i brug. Alternativt kan kasserne, hvis det ønskes, bevares og opsættes på en af facaderne af det nye byggeri for yderligere at understøtte områdets økologiske funktionalitet. Det skal ved nedtagningen sikres, at rastende flagermus ikke forstyrres.

Da arternes krav til denne type mellemkvarterer er beskedne, vurderes flagermuskasser at være en egnet midlertidig løsning i dette tilfælde.

Tidsplaner

Af hensyn til individbeskyttelsen bør nedrivning af bygningsdele med potentielle rastesteder planlægges uden for de mest følsomme perioder for flagermus. Arbejdet bør så vidt muligt påbegyndes i perioderne fra april til primo juni eller fra sidst i august til oktober, hvor risikoen for at forstyrre rastende individer er mindst. Denne tidsbinding udelukker ikke, at der kan være rastende flagermus, der skal tages hensyn til. I de angivne perioder kan man imidlertid regne med, at alle rastende flagermus flyver ud og

jager på egnede nætter. Derfor er det muligt at monitorere forekomsten samt tilrettelægge arbejdet således, at forstyrrelse og risiko for skade på individer kan undgås. Selvom der ikke er påvist ynglekoloni i bygningen, bør nedrivning i sommerperioden fra juni til august undgås, da flagermus fortsat kan benytte de eksisterende strukturer som midlertidige rastesteder i denne periode.

Fremgangsmåde ved nedrivning

Der er registreret adfærd, hvor flagermus kortvarigt har opholdt sig i gavlens beklædning, hvorfor nedrivningen skal ske med forsigtighed. Der er to mulige strategier: udslusning og skånsom nedrivning, som beskrives nedenfor.

1. Udslusning

- Det skal forud for arbejdets påbegyndelse monitoreres, om der er aktuell rasteforekomst af flagermus. Dette gøres ved observation i udflyvningsperioden om aftenen. Vejrforholdene skal være gunstige for flagermusaktivitet.
- I bekræftende tilfælde opsættes flagermusluse ved alle potentielle ud- og indflyvningssteder. Hvis det ikke er muligt at blokere alle indgange til bygningens konstruktion, kan udslusning ikke benyttes. Der udføres et kontrolbesøg en efterfølgende aften for at sikre, at flagermusene ikke har fundet en overset vej ind i bygningen.
- Udslusning foretages over 5-7 nætter med egnede vejrforhold til flagermusaktivitet. Derefter kan nedrivningen foretages uden yderligere hensyntagen til flagermus. Det skal dog sikres, at der ikke undervejs i nedrivningsprocessen åbnes for ny adgang til rastemuligheder, eksempelvis ved at fjerne taget over kort tid.

2. Skånsom nedrivning

- Nedrivning af tagudhæng og gavlbeklædning foretages under biologisk tilsyn.
- Nedtagning af materialer skal ske gradvist, således eventuelle flagermus kan nå at forlade strukturerne.
- Hvis der konstateres flagermus, skal arbejdet standses midlertidigt, og dyrene gives mulighed for at forlade stedet.
- Der må ikke foretages aktiviteter, som medfører risiko for at indespærre dyr i konstruktioner.

Begge disse fremgangsmåder sikrer overholdelse af forbuddet mod drab og forstyrrelse af individer. Hvis der sker fund af flagermus ved nedrivning og udslusning, skal der først søges om dispensation hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

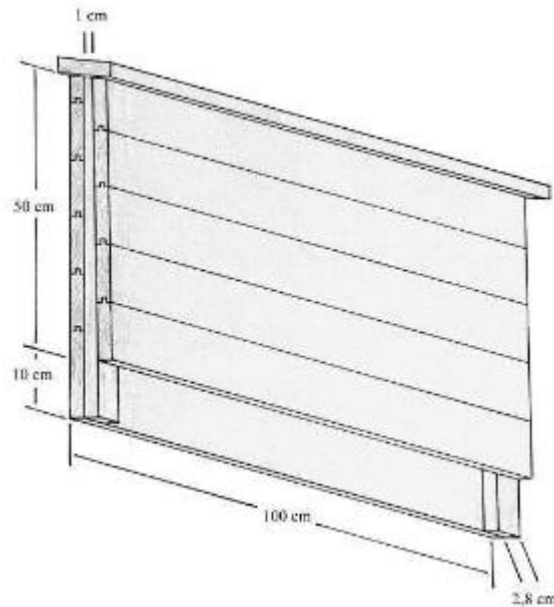
Permanente erstatningsløsninger i ny bebyggelse

For at sikre fortsatte rastemuligheder i området skal der indarbejdes permanente løsninger i det nye byggeri, se principskitse af dette på Figur 8-3:

- Der etableres pladekonstruktioner på minimum to af de nye bygningers gavle.
- Konstruktionerne skal efterligne de eksisterende sprækker under vindbrædderne og fungere som spalteformede rastesteder.
- Indgange skal være smalle, ubelyste og placeret, således flagermus kan lande og kravle ind. Dette skal sikres i forbindelse med planlægning af udebelysningen.
- Der anvendes råtv træ, eller plankerne overfladebearbejdes, således de er ru og lette for flagermusene at holde sig fast på.
- Konstruktionerne skal være vedligeholdelsesfri og integreret i bygningens facade.

- Der anvendes vejrbestandige materialer, eller der foretages overfladebehandling for at sikre holdbarheden. Der skal bruges midler, der ikke er giftige for flagermus. Materialevalg beskrives yderligere i nedenstående afsnit.
- Konstruktionen placeres 3-5 meter eller mere over terræn.
- For at forebygge konflikter med beboerne anbefales desuden, at de permanente flagermusrastesteder ikke placeres direkte over vinduer eller døre.

For at sikre funktionen anbefales det, at flagermusfaglig ekspertise bliver inddraget i design og opsætning af rastesteds-konstruktionerne. Disse løsninger vurderes at kunne erstatte de nuværende potentielle rastestrukturer og samtidig tilbyde bedre og mere stabile rastemuligheder.

Figur 8-3 Principtegning af permanent rastested til dværgflagermus og arter med tilsvarende krav til rastestedet.

Uddybende om materialevalg

Ved etablering af de permanente erstatningsrastesteder skal der tages højde for, at nybyggede strukturer generelt har en lavere sandsynlighed for at blive taget i brug af flagermus end eksisterende, kendte materialer. I det omfang det er praktisk muligt, kan det være en fordel at genanvende dele af det oprindelige træværk fra den eksisterende bygning i de nye konstruktioner. Dette bevarer kendte lugte og overflader, som kan øge sandsynligheden for de tager de nye rastesteder i brug.

Ved anvendelse af nye materialer må der ikke benyttes træbeskyttelsesmidler eller overfladebehandlinger, der afgiver kraftig lugt eller indeholder stoffer, som kan være skadelige for små pattedyr. Der bør anvendes dokumenteret egnede og "flagermusvenlige" produkter. Træoverflader skal være ru, således flagermusene kan fastholde sig, og konstruktionerne skal udformes som smalle spalter i overensstemmelse med gældende "best practice" for spalterastende arter.

De nye pladekonstruktioner på bygningernes yderside skal udformes, således de giver egnede mikroklimatiske forhold uden gennemtræk og uden direkte lysindfald. Indgangsåbninger skal være smalle, ubelyste og udformet, således flagermusene kan lande og kravle ind. Placeringen bør ske højt på facaderne og gerne i tilknytning til bygningsdele, der giver læ og rolige forhold.

Det skal sikres, at anvendte materialer herunder eventuelle bagvedliggende plader, isolering eller beklædning, som flagermusene kan komme i kontakt med, ikke har løse fibre eller strukturer, som flagermus kan hænge fast i. Konstruktionerne skal være robuste og vedligeholdelsesfri, således de kan fungere som stabile rastesteder over tid.

Lys og forstyrrelse

Flagermus er følsomme over for lys, hvorfor det skal derfor sikres, at både midlertidige og permanente rastesteder ikke udsættes for direkte belysning. Flagermuskasser må ikke oplyses af arbejdslys i anlægsfasen, og de nye pladekonstruktioner bør ikke placeres i områder med permanent facadebelysning. Eventuel udendørs belysning i området bør desuden være retningsbestemt og afskærmet, således lysudbredelsen minimeres og ikke påvirker flagermusenes adgang til og anvendelse af rastestederne.

8.1.5. Samlet vurdering

Det vurderes samlet set, at der vil ske en **ubetydelig** påvirkning af flagermus ved fældning af træer inden for planområdet, da der ikke blev fundet relevante hulheder eller skader med potentiale for rastesteder for flagermus. Bevoksningerne formodes dog at have mindre betydning som jagtområde for lokalt rastende flagermus.

Ved besigtigelsen af de mindre bygninger blev der ikke fundet strukturer, som er anvendelige for flagermus, hvorfor det vurderes, at der sker en **ubetydelig** påvirkning ved nedrivning af de mindre bygninger. Der vurderes ikke at ske en påvirkning på flagermus og deres yngle- og rasteområder.

Ved den store bygning blev der konstateret flere potentielle strukturer, såsom sprækker og hulrum i tagkonstruktionen og murværket, som kan udgøre egnede raste- eller ynglesteder for flagermus. I sommeren 2025 blev der derfor foretaget lytninger ud fra dele af bygningen, der vurderes at have egnede strukturer. Der blev registreret fire arter af flagermus i området: dværgflagermus, pipistrelflagermus, brunflagermus samt enten sydflagermus eller skimmelflagermus, som ikke kunne artsbestemmes med sikkerhed. Der blev ikke direkte dokumenteret rasteaktivitet i selve bygningen. Observationerne tyder på, at dværgflagermus og/eller pipistrelflagermus kan benytte gavlens beklædning som rastested, da de udviste tydelig bevidsthed om de mulige rastepladser. Der er fundet tegn på rast både i juli og august, selvom den første kontakt med flagermusene skete sent, peger observationerne samlet set på, at arten har et fast tilhørsforhold til området. Antalsmæssigt vurderes der at være tale om ganske få individer, og forekomst af ynglekolonier kan udelukkes. Det vurderes, at bygningsdele sandsynligvis benyttes som mellemkvarter for en eller få flagermus, samt at dette kan fungere som parringskvarter.

Med etablering af midlertidige flagermuskasser, skånsom nedrivning med biologisk tilsyn samt integration af permanente rastemuligheder i det nye byggeri vurderes planerne at kunne gennemføres uden konflikt med habitatdirektivets bestemmelser. Afværgestrategien vil dermed sikre, at individer ikke skades under nedrivning, der stilles alternative opholdssteder til rådighed, og områdets funktion for flagermus opretholdes på et niveau svarende til eller bedre end det nuværende. Med baggrund i dette vurderes det, at der vil ske en **begrænset** påvirkning på flagermus ved etablering af de nævnte afværgetiltag.

Planområdets funktion for flagermus vurderes at være lokal og begrænset. Ændringer eller fjernelse af eksisterende strukturer forventes ikke at påvirke den økologiske funktionalitet for flagermus på landskabsniveau. På den baggrund vurderes der at ske en **begrænset** påvirkning på flagermus inden for og i nærheden af planområdet.

9. KUMULATIVE PÅVIRKNINGER

Kumulative effekter, det vil sige planforslagenes påvirkninger i samspil med kendte planer eller projekters mulige miljøpåvirkninger, skal vurderes som en del af miljørapporten. Kumulative effekter kan være det, som akkumuleres gradvist over tid, og som forstærkes ved sammenspillet imellem flere projekter.

Der er ikke kendskab til planer, som potentielt kan medføre kumulative påvirkninger i samspil med en realisering af plangrundlaget. Ved miljøvurderingens udarbejdelse er der desuden ingen lokalplanforslag i offentlig høring inden for en radius af 2 kilometer fra planområdet.

10. EVENTUELLE USIKKERHEDER OG MANGLER

Det skal, jævnfør miljøvurderingsloven, beskrives, hvilke metoder, der er anvendt til identificeringen af de væsentlige virkninger på miljøet, herunder oplysninger vedrørende eventuelle vanskeligheder, f.eks. tekniske mangler eller manglende viden.

Metoder til vurdering af miljøpåvirkningerne er beskrevet tidligere i rapporten under hvert miljøemne.

Nedenfor beskrives, hvordan der er taget konkret stilling til, om eventuelle usikkerheder eller manglende viden har betydning for grundlaget for vurderingerne og dermed for rapportens konklusioner. Det vil således herunder blive præsenteret, om datagrundlaget for vurderingerne i miljørapporten er usikre, og om der mangler viden til at foretage en fuldstændig vurdering af miljøkonsekvenserne ved implementering af planerne. I forhold til vurderingskriterier for data- og vidensgrundlag henvises til kapitel 6.

10.1 MENNESKERS SUNDHED

Der er udarbejdet en støjredegørelse, som belyser støjudfordringer ved planlægning for et nyt boligområde på Valencievej. Det vurderes, at datagrundlaget for disse undersøgelser er gode og fyldestgørende.

10.2 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED

På baggrund af den udførte levestedsvurdering er undersøgelserne i sommeren og sensommeren 2025 fokuseret på afdækning af, om bygninger, der kan blive nedrevet, fungerer som rastested for flagermus. Dette er foretaget ved undersøgelser tæt på bygningerne i et tidsrum frem til 1,5 time efter solnedgang, hvor alle arter kan antages at være i gang med at jage. Der er dertil foretaget en helhedsvurdering af planområdets potentielle værdi i forhold til lokale og regionale flagermusbestande. /31/

Der findes ingen juridisk bindende standard for naturundersøgelser i forbindelse med konsekvensvurdering for bilag-IV arter. Ifølge officialprincippet skal en problemstilling belyses i tilstrækkelig grad til, at det er muligt at træffe en fyldestgørende afgørelse. Det afhænger af den konkrete situation, i hvilket omfang dette kræver indsamling af ny viden. Det er eksempelvis meningsfyldt at undersøge, om der raster flagermus på en lokalitet, inden det vurderes, om nedlæggelse af denne kan påvirke yngle- og rasteområder for flagermus. Derudover ses en ret stor "metodefrihed", når man sammenligner forskellige forundersøgelser og konsekvensvurderinger. /31/

I dansk praksis er det kutyme at orientere sig i forhold til Naturstyrelsens forvaltningsplan for flagermus (2013), Miljøstyrelsens tekniske anvisning (TA) for flagermusundersøgelser i NOVANA-programmet fra 2011 og "Bilag-IV håndbogen" (DCE ved Aarhus Universitet) fra 2007, der senest blev revideret i 2023 og 2024. Det fremgår af flere klagenævnsafgørelser, at disse dokumenter af juristerne anses som væsentlige at forholde sig til, når det vurderes, om en afgørelse er tilstrækkeligt begrundet. Styrelsen for Grøn Arealanvendelse og Vandmiljø har i 2024 indskærpet, at disse dokumenter ikke indgår i "retskildehierarkiet" og derfor ikke har juridisk gyldighed i sig selv. /31/

Den tekniske anvisning har til formål at standardisere metoder, der på en omkostnings-effektiv metode kan sikre viden nok til vurdering af bilag-IV arternes bevaringsstatus i henholdsvis den atlantiske og den kontinentale biogeografiske region i Danmark. Ved denne ekstensive undersøgelse bruges en metodik, der fokuserer på kortlægning af flest mulige arter på kortest mulig tid, men som ikke afdækker eksempelvis rastesteder eller andre økologiske funktioner for flagermus. /31/

Forvaltningsplanen og håndbogen er generelle faglige dokumenter, der både beskriver flagermusenes biologi, trusler og forskellige undersøgelsesmetoder. Forfatterne har herunder beskrevet, hvad de ud fra en faglig synsvinkel anser som et nødvendigt minimum af forundersøgelser ved vejprojekter og andre større indgreb i flagermusenes levesteder. Disse anbefalinger inddrages også ofte i forbindelse med mindre projekter, herunder lokalplaner for byggeprojekter. /31/

Anbefalingerne til antal og varighed af undersøgelser baseres på det faktum, at flagermusenes aktivitet varierer igennem den enkelte nat, fra nat til nat og igennem sæsonen. Forskellige vejrforhold og skift af rastesteder kan desuden resultere i forskellige rumlige fordelinger af flagermusene fra nat til nat. Vejrets indvirkning søges modvirket ved at vælge lune undersøgelsesnætter uden kraftig vind og nedbør. /31/

Der bør ideelt udføres flere undersøgelser for at tage højde for denne variation i tid og rum. Hvis man ser til udenlandske undersøgelsesvejledninger, kan der i et sådant projekt være krav om gennemførelse af 1-2 månedlige feltundersøgelser forår, sommer og efterår. Dette vil imidlertid ikke være proportionalt i forhold til mindre byggeprojekter i naturfattige områder. De danske vejledninger stiller væsentligt lavere "minimums-krav", selv til undersøgelse af værdifulde levesteder for flagermus. /31/

Ifølge forvaltningsplanen og den første udgave af bilag IV-håndbogen anbefales gennemførelse af mindst to undersøgelser, henholdsvis i perioderne cirka 20. juni til 7. august og cirka 15. august til 15. september. Dertil kommer eventuelt en yderligere undersøgelse om foråret, hvis der er tale om særligt naturrige "nøglehabitater". De udførte undersøgelser i Hedensted følger denne praksis. /31/

I 2024-opdateringen af bilag IV-håndbogen er anbefalingen til den første periode øget til gennemførelse af mindst to undersøgelser i sommerperioden. Som tidligere nævnt er der imidlertid ikke tale om et juridisk bindende krav, selvom det giver god faglig mening. Der er i intet af de ovennævnte dokumenter præcise angivelser af, hvordan undersøgelserne skal udføres. De anvendte metoder vurderes at være tilstrækkelige til at afdække planområdets væsentligste økologiske funktioner (rastesteder og betydning for nabobestande). /31/

11. REFERENCER

Forbindelse til anden planlægning

- /1/ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger
- /2/ Lov om vandplanlægning, LBK nr. 126 af 26/01/2017, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2017/126>
- /3/ Vandområdeplanerne 2021 – 2027, Ministeriet for Grøn Trepert, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, december 2025, <https://sgavmst.dk/media/vlidiqp0/vandomraadeplanerne-2021-2027-efter-genbesoeget.pdf>
- /4/ Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 1669 af 08/12/2025, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2025/1669>
- /5/ Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, BEK nr. 1668 af 08/12/2025, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2025/1668>
- /6/ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2023/1098>
- /7/ Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Natura 2000, <https://sgavmst.dk/natur-og-jagt/naturindsatser/natura-2000>
- /8/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, Hvad er en kommuneplan?, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30580>
- /9/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, Lokalområder, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/31349>
- /10/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 1.1 Byudvikling og byzone, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30492>
- /11/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 6.1 Støj, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30511>
- /12/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 8.1 Oversvømmelse og erosion, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30521>
- /13/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 8.2 Klimatilpasningsområder, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30522>
- /14/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 9. Drikkevand, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30519>
- /15/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 10.2 Skovrejsning, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30526>
- /16/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 10.4 Geologi, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30528>
- /17/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 12.2 Stier, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30535>
- /18/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 12.3 Parkering, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30536>
- /19/ Hedensted Kommune 2025, Hedensted Kommuneplan 2025-2037, 13.5 Større solcelleanlæg i det åbne land, <https://hedensted.viewer.dkplan.niras.dk/plan/47#/30544>
- /20/ Hedensted Kommune, Hedensted Masterplan, udfordringer, strategier og modeller, <https://www.hedensted.dk/media/2uudzchm/hedensted-masterplan.pdf>

Miljøvurderingens indhold og metode

- /21/ Miljøvurderingsloven, LBK nr. 4 af 03/01/2023, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2023/4>

Menneskers sundhed

- /22/ VM Acoustics 2026, Støjredegørelse

- /23/Planloven, LBK nr. 572 af 29/05/2024, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/572>
- /24/Miljøstyrelsen, Støjgrænser, <https://mst.dk/erhverv/rent-miljoe-og-sikker-forsyning/stoej/stoejgraenser>
- /25/Miljøstyrelsen 2007, Støj fra veje, Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 4 2007, https://mst.dk/media/asxfobgt/stoej_fra_veje_2007.pdf
- /26/DELTA 2006, SINTEF, SP, VTT og Vejdirektoratet: "Users Guide Nord2000 Road, DELTA 2006, www.delta.dk
- /27/Miljøstyrelsen 1984, Ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1984, https://mst.dk/media/a3nbn1q3/ekstern_stoej_fra_virksomheder_1984.pdf
- /28/Miljøstyrelsen 1995, Skydebaner, nummer 1 1995, https://mst.dk/media/izn-plppc/stoej_fra_skydebaner_1995.pdf
- /29/Miljøstyrelsen 2025, Vejledning fra Miljøstyrelsen – Støj fra idrætsanlæg, Vejledning nummer 81 december 2025, <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2025/12/978-87-7564-064-5.pdf>
- /30/Københavns Kommune 2007, Kløvermarken – Miljøundersøgelser. Støj, belysning og kunstgræsbaner, <https://www.kk.dk/sites/default/files/agenda/d8485f7de4e7d638f19136eafa1f9f46fbe8b8eb/21-bilag-2.pdf>

Biologisk mangfoldighed

- /31/HabitatVision 2026, Levestedsvurdering
- /32/Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Bilag IV-arter, <https://sgav-mst.dk/natur-og-jagt/miljoevurdering/statslige-energi-parker/bilag-iv-arter> [besøgt den 13-03-2026]
- /33/Habitatdirektivet, Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter
- /34/Naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 927 af 28/06/2024, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/927>
- /35/Artsfredningsbekendtgørelsen, BEK nr. 521 af 25/03/2021, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/521>
- /36/Planhabitatbekendtgørelsen, BEK nr. 1383 af 26/11/2016, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/1383>
- /37/Habitatbekendtgørelsen, BEK nr. 2091 af 12/11/2021, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2091>
- /38/Arter.dk, Arter, Tilgængelige data på de offentligt tilgængelige databaser, <https://arter.dk/landingpage>
- /39/Danmarks Miljøportal, Tilgængelige data på de offentligt tilgængelige databaser, <https://miljoeportal.dk/>
- /40/Elmeros, M., E. T. Fjederholt, J. D. Møller, H. J. Baagøe, J. Bladt og C. Kjær, 2024: Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 185 s. - Videnskabelig rapport nr. 603, https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Videnskabelige_rapporter_600-699/SR603.pdf

12. BILAGSOVERSIGT

- A. Hedensted Kommune 2026, Afgrænsningsnotat.
- B. VM Aucoustics 2026, Støjredegørelse.
- C. Amphi Consult 2026, Levestedsvurdering.